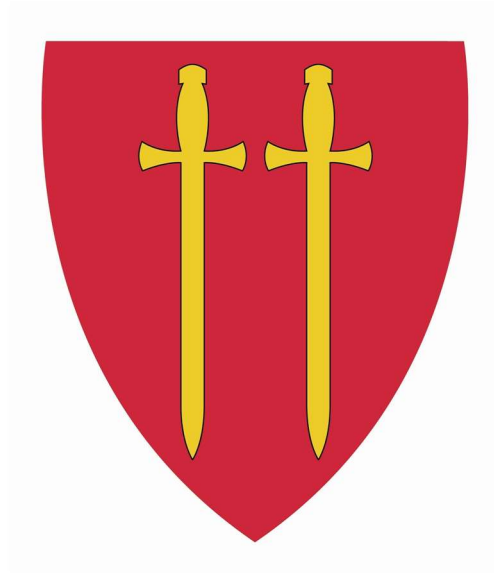

Hægebostad kommune

ÅRSREGNSKAP OG
ÅRSBERETNING

2021

Innhold

Innledning.....	2
1 Årsregnskap og noter	3
1.1 Regnskapsskjema	3
1.2 Note opplysninger	8
2 Årsberetning.....	21
2.1 Driftsregnskapet	21
2.1.1 Bevilgningsoversikt drift	21
2.1.2 Bevilgningsoversikt drift, til fordeling pr område - enhetenes resultater.....	23
2.1.3 Koronatiltak	24
2.1.4 Kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene	25
2.2 Investeringsregnskapet	26
2.3 Balanseregnskapet	28
2.3.1 Anleggsmidler	28
2.3.2 Omløpsmidler	28
2.3.3 Egenkapital	29
2.3.4 Gjeld	29
2.4 Selvkost.....	30
2.5 Måloppnåelse finansielle måltall og andre nøkkeltall.....	32
2.5.1 Netto driftsresultat.....	32
2.5.2 Netto lånegjeld	33
2.5.3 Rente og avdrag.....	33
2.5.4 Disposisjonsfond.....	34
2.5.5 Likviditet	34
3. Likestilling og mangfold.....	36
3.1 Likestillingsindeks	36
3.2 Redegjørelse for likestilling i Hægebostad Kommune	37
3.3 Kjønnsdelt oversikt over ansatte i ulike sektorer/ avdelinger	38
3.4 Likelønn	38
3.5 Stillingsstørrelse	41
3.8 Forhold til diskriminerings- og tilgjengelighetsloven	41
3.7 Tiltak	42
4. Sykefravær.....	43
5. Etikk og egenkontroll.....	46

Innledning

Årsregnskap og årsberetning består av rapportering etter kommuneloven med tilhørende forskrift, og er basert på god kommunal regnskapsskikk. Det er utarbeidet en mer utfyllende rapportering fra enhetene i årsrapporten basert på satsingsområdene i kommuneplanen.

Driftsregnskapet for 2021 er avsluttet med et netto driftsresultat på 1,1 mill. Mindreforbruk før strykninger var 3,5 mill, og medfører at nivået på disposisjonsfondene er bedre enn budsjettert. Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse etter at strykning av avsetning til ubundet investeringsfond på kr 54 000 er foretatt.

Hægebostad kommune vedtok finansielle måltall høsten 2019. På grunn av resultatet er alle måltallene bedre for 2021 enn antatt på budsjett-tidspunktet. Disposisjonsfond er innenfor målet i 2021, mens netto lånegjeld og netto rente- og avdragsutgifter sannsynligvis har noen år igjen før kommunen når måltallet.

Kommunal deflator er en prisindeks som gjenspeiler pris- og lønnsvekst i kommunesektoren. I revidert nasjonalbudsjett for 2021 ble deflator uendret på 2,7 %.

Det er investert 4 mill kroner i 2021, dette er finansiert ved salg av boliger. Det har derfor ikke vært tatt opp lån i 2021.

Hægebostad kommune har en målsetning om at sykefraværet ikke skal være høyere enn 6 %, og det har vært lagt ned stor innsats i organisasjonen for å jobbe mot dette målet. I 2021 hadde Hægebostad et sykefravær på 9,7 % inkl koronafravær, mot 8,23 % året før. Sykefraværet har økt betydelig fra året før, på tross av redusert koronaregistrert fravær fra 347 dagsverk i 2020 til 261 dagsverk i 2021.

1 Årsregnskap og noter

1.1 Regnskapsskjema

§ 5-4. Bevilgningsoversikter – drift					
Regnskap					
Tall i 1 kroner	Note	Regnskap 2021	Regulert budsjett 2021	Opprinnelig budsjett 2021	Regnskap 2020
Generelle driftsinntekter					
Rammetilskudd		-90 821 418	-88 155 000	-84 798 000	-89 700 030
Inntekts- og formuesskatt		-46 254 468	-44 780 000	-43 580 000	-40 508 885
Eiendomsskatt		0	0	0	0
Andre generelle driftsinntekter		-1 733 407	-1 724 000	-1 724 000	-2 937 211
Sum generelle driftsinntekter		-138 809 293	-134 659 000	-130 102 000	-133 146 126
Netto driftsutgifter					
Sum bevilgninger drift, netto		133 688 130	136 075 000	128 222 000	128 962 697
Avskrivninger	3	12 097 982	11 643 000	11 643 000	10 928 696
Sum netto driftsutgifter		145 786 112	147 718 000	139 865 000	139 891 392
Brutto driftsresultat		6 976 819	13 059 000	9 763 000	6 745 266
Finansinntekter/Finansutgifter					
Renteinntekter		-904 245	-580 000	-580 000	-834 297
Utbytter		-4 466 269	-4 400 000	-4 400 000	-8 356 173
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
Renteutgifter		2 355 201	2 270 000	2 270 000	2 696 662
Avdrag på lån	8	6 994 422	6 400 000	6 400 000	6 229 327
Netto finansutgifter		3 979 109	3 690 000	3 690 000	-264 481
Motpost avskrivninger		-12 097 982	-11 643 000	-11 643 000	-10 928 696
Netto driftsresultat		-1 142 054	5 106 000	1 810 000	-4 447 910
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering		0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	11	-1 019 858	0	0	182 244
Netto avsetninger til og bruk av disposisjonsfond		2 161 912	-5 106 000	-1 810 000	4 689 061
Bruk av tidligere års mindreforbruk		0	0	0	-423 395
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto		1 142 054	-5 106 000	-1 810 000	4 447 910
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).		0	0	0	0

§ 5-4. Bevilgningsoversikt drift,				
Regnskap til fordeling pr. område				
Tall i 1 kroner	Regnskap 2021	Regulert budsjett 2021	Opprinnelig budsjett 2021	Regnskap 2020
Fra bevilgningsoversikt:				
Til fordeling drift	133 688 130	136 075 000	128 222 000	128 962 697
Netto driftsutgifter pr. område				
Politiske Styringssystemer	2 581 615	2 867 000	2 859 000	2 598 928
Rådmannen	20 831 695	20 382 073	19 606 000	21 547 944
Skole	27 524 517	27 085 686	25 838 000	25 808 565
Barnehage	12 821 481	13 157 679	11 456 000	12 762 261
Helse- og omsorg	56 564 553	55 164 892	48 922 000	51 033 306
Plan- og drift	18 826 085	16 786 768	16 206 000	15 260 168
Interkommunale ordninger	-1 513 553	0	0	925 866
Felles	-3 948 262	630 902	3 335 000	-974 341
Netto for alle områder	133 688 130	136 075 000	128 222 000	128 962 697

§ 5-5. Bevilgningsoversikter – investering Regnskap

Tall i 1 kroner	Note	Regnskap 2021	Regulert budsjett 2021	Opprinnelig budsjett 2021	Regnskap 2020
Investeringsutgifter					
Investeringer i varige driftsmidler		3 642 706	3 689 000	3 125 000	27 548 079
Tilskudd til andres investeringer		0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	4	360 651	361 000	450 000	424 338
Utlån av egne midler		0	0	0	0
Avdrag på lån		0	0	0	0
Sum investeringsutgifter		4 003 357	4 050 000	3 575 000	27 972 417
Investeringsinntekter					
Kompensasjon for merverdiavgift		-463 188	-564 000	-515 000	-5 238 411
Tilskudd fra andre		-437 876	-438 000	0	293 790
Salg av varige driftsmidler		-4 925 000	-4 925 000	0	-402 080
Salg av finansielle anleggsmidler		0	0	0	0
Utdeling fra selskaper		0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler		0	0	0	0
Bruk av lån		0	0	-2 610 000	-21 068 131
Sum investeringsinntekter		-5 826 064	-5 927 000	-3 125 000	-26 414 832
Videreutlån					
Videreutlån		2 098 000	7 000 000	7 000 000	8 424 800
Bruk av lån til videreutlån		-2 098 000	-7 000 000	-7 000 000	-8 424 800
Avdrag på lån til videreutlån	8	858 443	1 340 000	149 000	216 535
Mottatte avdrag på videreutlån	8	-1 461 116	-1 340 000	-149 000	-387 370
Netto utgifter videreutlån		-602 673	0	0	-170 835
Overføring fra drift og netto avsetninger					
Overføring fra drift		0	0	0	0
Avsetninger til og bruk av bundne investeringsfond	11	602 673	0	0	-1 073 750
Avsetninger til og bruk av ubundet investeringsfond		1 822 706	1 877 000	-450 000	-313 000
Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger		2 425 379	1 877 000	-450 000	-1 386 750
Fremført til inndekning i senere år (udekket)		0	0	0	0

§ 5-5. Bevilgningsoversikter – investering, rekneskap til fordeling

Tall i 1 kroner	Regnskap 2021	Regulert budsjett 2021	Opprinnelig budsjett 2021	Regnskap 2020
Fra bevilgningsoversikt:				
Investering i varige driftsmidler	4 003 357	4 050 000	3 575 000	27 972 417
Fordeling på prosjekt				
Egenkapitalinskudd KLP	360 651	361 000	450 000	424 338
SD-anlegg	204 588	201 000	0	496 540
Utbygging Kollemo Skole 2019	66 694	67 000	0	23 586 747
Enøktiltak	231 821	218 000	0	15 532
Omlægging veg ambulansegarasje	21 375	21 000	0	5 860
Alarmanlegg EBO / heimebasert omsorg	698 675	770 000	700 000	
Sanitæranlegg Lygneparken	0	0	0	567 273
Beredskapstiltak mobildekning	0	0	0	0
Utskifting av vannmåler	173 662	173 000	150 000	104 120
Flomsikring	1 688	2 000	625 000	386 188
Trafikksikkerhetstiltak	0	0	0	0
Renovering Snartemo aktivitetssenter	107 145	100 000	0	
Oppgradering kommunale vegar	1 441 392	1 441 000	1 250 000	
Sal av bustad	295 668	296 000	0	
Vatn til Hobbesland	0	0	0	774 239
HDO boliger Eiken 2018-2019	0	0	0	113 299
Ombygging Bjodland	0	0	0	1 098 282
Investering bus	400 000	400 000	400 000	400 000
Sum fordelt	4 003 357	4 050 000	3 575 000	27 972 417

§ 5-6. Økonomisk oversikt etter art – drift Regnskap

Tall i 1 kroner	Note	Regnskap 2021	Regulert budsjett 2021	Opprinnelig budsjett 2021	Regnskap 2020
Driftsinntekter					
Rammetilskudd		-90 821 418	-88 155 000	-84 798 000	-89 700 030
Inntekts- og formuesskatt		-46 254 468	-44 780 000	-43 580 000	-40 508 885
Eiendomsskatt		0	0	0	0
Andre skatteinntekter		-15 259	-40 000	-40 000	-15 259
Andre overføringer og tilskudd fra staten		-3 512 881	-2 164 000	-2 044 000	-3 755 511
Overføringer og tilskudd fra andre		-25 269 098	-11 976 000	-11 976 000	-26 639 670
Brukerbetalinger		-6 467 824	-5 730 000	-5 730 000	-5 927 449
Salgs- og leieinntekter		-9 689 971	-9 404 000	-9 404 000	-10 612 568
Sum driftsinntekter		-182 030 919	-162 249 000	-157 572 000	-177 159 372
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter		96 050 729	87 491 000	81 185 000	92 751 082
Sosiale utgifter		21 673 394	24 294 000	22 590 000	20 584 904
Kjøp av varer og tjenester		48 976 316	43 507 000	42 458 000	48 476 366
Overføringer og tilskudd til andre		10 209 316	8 373 000	9 459 000	11 165 495
Avskrivninger	3	12 097 982	11 643 000	11 643 000	10 928 696
Sum driftsutgifter		189 007 737	175 308 000	167 335 000	183 906 542
Brutto driftsresultat		6 976 819	13 059 000	9 763 000	6 747 171
Finansinntekter/Finansutgifter					
Renteinntekter		-904 245	-580 000	-580 000	-837 320
Utbytter		-4 466 269	-4 400 000	-4 400 000	-8 356 173
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
Renteutgifter		2 355 201	2 270 000	2 270 000	2 697 781
Avdrag på lån	8	6 994 422	6 400 000	6 400 000	6 229 327
Netto finansutgifter		3 979 108	3 690 000	3 690 000	-266 385
Motpost avskrivninger		-12 097 982	-11 643 000	-11 643 000	-10 928 696
Netto driftsresultat		-1 142 055	5 106 000	1 810 000	-4 447 910
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:					
Overføring til investering		0	0	0	0
Netto avsetninger til og bruk av bundne driftsfond	11	-1 019 858	0	0	182 244
Netto avsetning til og bruk av disposisjonsfond		2 161 912	-5 106 000	-1 810 000	4 689 061
Bruk av tidligere års mindreforbruk		0	0	0	-423 395
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto		1 142 054	-5 106 000	-1 810 000	4 447 910
Fremført til inndekning i senere år		0	0	0	0

§ 5-8. Balanseregnskapet

Tall i 1 kroner	Note	Regnskap 2021	Regnskap 2020
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Faste eiendommer og anlegg	3	297 382 814	308 730 610
Utstyr, maskiner og transportmidler	3	11 126 561	12 139 966
Finansielle anleggsmidler			
Aksjer og andeler (eiendeler)	4	115 304 530	114 943 879
Obligasjoner (eiendeler)		0	0
Utlån	5	13 539 896	12 756 325
Immaterielle eiendeler		0	0
Pensjonsmidler	9	207 122 360	207 208 684
Sum anleggsmidler		644 476 162	655 779 465
Omløpsmidler			
Bankinnskudd og kontanter		60 174 438	57 884 212
Finansielle omløpsmidler			
Aksjer og andeler (omløpsmidler)		0	0
Obligasjoner (omløpsmidler)		0	0
Sertifikater		0	0
Derivater (omløpsmidler)		0	0
Kortsiktige fordringer			
Kundefordringer		1 292 147	1 259 540
Andre kortsiktige fordringer		8 468 818	6 693 605
Premieavvik (kortsiktige fordringer)	9	11 634 489	8 003 964
Sum omløpsmidler	1	81 569 892	73 841 321
Sum eiendeler		726 046 053	729 620 785
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Egenkapital drift			
Disposisjonsfond		-20 126 256	-17 964 344
Bundne driftsfond	11	-8 489 140	-9 508 997
Merforbruk i driftsregnskapet		0	0
Egenkapital investering			
Ubundet investeringsfond		-10 585 341	-8 762 635
Bundne investeringsfond		-2 195 539	-1 592 867
Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	0
Annen egenkapital			
Kapitalkonto	2	-284 891 282	-285 595 552
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		74 714	74 714
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		1 852 814	1 852 814
Sum egenkapital		-324 360 029	-321 496 866
Langsiktig gjeld			
Lån			
Gjeld til kredittinstitusjoner	7	-169 834 837	-173 547 702
Obligasjonslån		0	0
Sertifikatlån		0	0
Pensjonsforpliktelse	9	-204 668 963	-209 513 131
Sum langsiktig gjeld		-374 503 800	-383 060 833

Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		-5 103 122	-5 415 208
Likviditetslån		0	0
Derivater (kortsiktig gjeld)		0	0
Annen kortsiktig gjeld		-21 983 411	-19 438 144
Premieavvik (kortsiktige gjeld)	9	-95 691	-209 735
Sum kortsiktig gjeld	1	-27 182 224	-25 063 086
Sum egenkapital og gjeld		-726 046 053	-729 620 785
MEMORIAKONTI			
Ubrukte lånemidler		14 919 734	12 877 734
Andre memoriakonti		22 500	288 365
Motkonto for memoriakontiene		-14 942 234	-13 535 669
Sum memoriakonti		0	0
Sum balanse		0	0

§ 5-9 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavlutningsdisposisjoner - driftsregnskapet

Netto driftsresultat		-	1 142 054
Avsetning til bundne driftsfond	2 421 314		
Bruk av bundne driftsfond	- 3 441 172		
Overføring til investering i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-		
Avsetning til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	3 864 569		
Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	- 5 226 000		
Budsjettet dekning av tidligere års merforbruk	-		
Sum budsjettdisposisjoner	- 2 381 289	-	2 381 289
Årets budsjettavvik (mindreforbruk før strykninger)		-	3 523 343
Strykning av bruk av disposisjonsfond			3 523 343
Mer- eller mindreforbruk etter strykninger		-	0
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		-	0

§ 5-9 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavlutningsdisposisjoner - investeringsregnskapet

Sum investeringsutgifter - investeringsinntekter + netto utgifter videreutlån		-	2 425 379
Netto avsetning til bundne investeringsfond	602 673		
Bruk av bundne investeringsfond	-		
Budsjettet bruk av lån	-		
Overføring fra drift i henhold til årsbudsjett og fullmakter	-		
Avsetning til ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	2 238 000		
Bruk av ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	- 361 000		
Dekning av tidligere års udekket beløp	-		
Sum budsjettdisposisjoner	2 479 673	2 479 673	
Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)			54 294
Strykning av avsetning til ubundet investeringsfond		-	54 294
Udekket eller udisponert beløp etter strykninger		-	0
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		-	0

1.2 Note opplysninger

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, og anvendelsen av disse. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Anvendte regnskapsprinsipper:

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet fremgår av drifts- og investeringsregnskapet. Det blir ikke bokført tilgang og anvendelse av midler kun i balansen.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er tatt med i regnskapet, uavhengig av om de er betalt. Bruk av lån er bokført i investeringsregnskapet, mens lånemidler som ikke er brukt er registrert som ubrukte lånemidler på memoriakonti.

I den grad utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet.

Klassifisering:

Anleggsmidler i balansen er eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler.

Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er alltid omløpsmidler. Andre markedsbaserte verdipapirer skal klassifiseres som omløpsmidler med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn. I slike tilfeller klassifiseres verdipapirer som anleggsmidler.

Andre fordringer som ikke inngår i punktet ovenfor, er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen et år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers skal de klassifiseres som anleggsmidler.

Kommunen følger KRS nr 4 Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skillet mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommuneloven § 14,15 første og andre ledd, § 14-16, § 14-17 første ledd og kirkeloven § 15 sjette ledd. All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Ved lånefinansiering av investeringer er ikke renteutgiftene lagt til anskaffelseskost i samsvar med anbefalt løsning i KRS nr. 2.

Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler, og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

En omklassifisering medfører en regnskapsføring i investeringsregnskapet og eventuelt i driftsregnskapet. Verdivurderingen må gjennomføres før omklassifiseringen. Omklassifisering av anleggsmidler til omløpsmidler skal ikke finne sted.

Vurderingsregler:

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmiddelet er anskaffet / tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 3-4 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes å ikke være forbigående er nedskrevet til virkelig verdi i balansen.

Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld

Langsiktig gjeld skal vurderes til opptakskost. Langsiktig gjeld skal oppskrives ved varig økning i forpliktelsen. Krav til oppskrivning gjelder ikke ved renteendring. Oppskrivningene skal reverseres i den utstrekning grunnlaget for oppskrivningen ikke lenger er til stede.

Kortsiktig gjeld skal vurderes til det høyeste av opptakskost og virkelig verdi. Vurdering til høyeste verdi skal fravikes når dette er i samsvar med god kommunal regnskapskikk for regnskapsføring av sikring. Kortsiktig gjeld som vurderes likt som markedsbaserte finansielle omløpsmidler skal vurderes til virkelig verdi.

Organisering av kommunens virksomhet (regnskapsenheter)

Den samlede virksomheten til kommunen er i hovedsak organisert innenfor kommunens ordinære organisasjon, men noe virksomhet lagt til enheter som avlegger eget særregnskap eller andre rettssubjekter. Regnskapet til vertskommunesamarbeidene nedenfor ivaretas av vertskommunen, og virksomheten inngår i deres regnskap.

De resterende enhetene avlegger selvstendige regnskaper som ikke inngår i kommunens drifts- og investeringsregnskap.

	Type virksomhet	Type enhet	Kontor- /vertskommune
Byremo ungdomsskole	Ungdomsskole	Vertskommunesamarbeid	Lyngdal
Legevaktsamarbeid	Legevakt	Vertskommunesamarbeid	Åseral
Jordmorsamarbeid	Jordmor	Vertskommunesamarbeid	Åseral
Veterinær-samarbeid	Veterinær-vakt	Vertskommunesamarbeid	Åseral
Kommuneoverlege	Kommuneoverlege	Vertskommunesamarbeid	Åseral
Lister Barnevern	Barnevern	Vertskommunesamarbeid	Farsund
Lister PPT	PP teneste	Interkommunalt samarbeid § 27	Farsund
Lister pedagogiske senter	Kompetanse og skoleutvikling	Interkommunalt samarbeid § 27	Lyngdal
Lister Friluftsråd	Friluftsråd	Interkommunalt samarbeid § 27	Farsund
DDV	Drift av IKT	Interkommunalt samarbeid § 27	Lindesnes
Vannassistansen i Vest-Agder	drift/kontroll av vann- og avløpsanlegg	Interkommunalt samarbeid § 27	Kvinesdal
Interkommunalt utvalg mot akutt olje- og kjemikalieforurensning	Beredskap	Interkommunalt samarbeid § 27	Mandal (Brannvesen Sør)
Agder sekretariat	Sekretariat for kontrollutvalg	Interkommunalt samarbeid § 27	Kvinesdal
Vest-Agder museet	Museum	IKS	Kristiansand
Arkivsenter Sør IKS	Arkiv	IKS	Kristiansand
Brannvesen Sør IKS	Branvesen og feiing	IKS	Mandal
Tingvatn Fornminnepark og besøks	Fornminne/museum	IKS	Hægebostad
HÅR IKS	Renovasjon	IKS	Åseral
KomRev Sør IKS	Revisjon	IKS	Flekkefjord
Konsesjonskraft IKS	Konsesjonskraft	IKS	Valle
Lister Kompetanse	Ivareta regionens utdanningstilbud	AS	Lyngdal
Lister Nyskaping	Regional næringsutvikling	AS	Lyngdal
Visit Sørlandet	Markedsføring/salg	AS	Kristiansand
Amento	Attføringsbedrift	AS	Lyngdal
Snartemo Quality	Varig tilrettelagt arbeid	AS	Hægebostad

Note 1 Endring i arbeidskapital

Balanseregnskapet :	31.12.	01.01.	Endring
2.1 Omløpsmidler	81 569 892	73 841 321	
2.3 Kortsiktig gjeld	27 182 224	25 063 086	
Arbeidskapital	54 387 668	48 778 235	5 609 433

Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp	
Driftsregnskapet		
Sum driftsutgifter	-182 030 919	0
Sum driftsinntekter	176 909 756	0
Netto finansutgifter	3 979 108	0
Netto driftsresultat	-1 142 055	-1 142 055
Investeringsregnskapet		
Sum investeringsutgifter	4 003 357	0
Sum investeringsinntekter	-5 826 064	0
Netto utgifter videreutlån	-602 673	0
Netto utgifter i investeringsregnskapet	-2 425 380	-2 425 380
Netto tilgang/bruk i drifts- og investeringsregnskapet		-3 567 435
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)		2 042 000
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital		0
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet		-5 609 435
Differanse		-2

Note 2 Årets endring på kapitalkonto

BALANSEN	31.12.2021	01.01.2021	Endring
Anleggsmidler	644 476 161,51	655 779 464,62	-11 303 303,11
Langsiktig gjeld	-374 503 799,75	-383 060 832,89	8 557 033,14
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)	14 919 733,76	12 877 733,76	2 042 000,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker anleggsmidler	1 852 813,86	1 852 813,86	0,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker langsiktig gjeld	0,00	0,00	0,00
Netto endring	0,00	0,00	-704 269,97

Note 3 Varige driftsmidler

	IT-utstyr, kontor- maskiner	Anleggs- maskiner mv.	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	Tomte- områder	SUM
Anskaffelseskost 01.01.2021	2 167 806	28 759 758	36 135 644	275 005 361	70 461 373	35 053 413	447 583 355
Årets tilgang	100 000	1 308 746	1 443 079	683 737	107 145		3 642 707
Årets avgang				-3 612 007		-2 265 349	-5 877 356
Anskaffelseskost 31.12.2021	2 267 806	30 068 504	37 578 723	272 077 091	70 568 518	32 788 064	445 348 706
Akk avskrivninger 31.12	-1 794 885	-19 414 864	-17 097 053	-76 222 585	-22 186 901	-123 043	-136 839 331
Netto akk. og rev. nedskrivninger			0				0
Akk. avskr. og nedskr. 31.12.	-1 794 885	-19 414 864	-17 097 053	-76 222 585	-22 186 901	-123 043	-136 839 331
Bokført verdi pr. 01.01.2021	526 687	11 613 280	20 711 710	203 435 814	49 652 716	34 930 370	320 870 577
Bokført verdi pr. 31.12.2021	472 921	10 653 640	20 481 670	195 854 506	48 381 617	32 665 021	308 509 375
<i>Herav finansielle leieavtaler</i>		501 579					
Årets avskrivninger	-153 766	-2 268 385	-1 673 119	-6 624 468	-1 378 244	-	-12 097 982
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	147 500	147 500
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	-	0
Tap ved salg av anleggsmidler	0	0	0	0	0	1 264 919	1 264 919
Gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0	0	2 399 422	0	22 069	2 421 492
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Ingen avskr.	

Note 4 Aksjer og andeler i varig eie

Selskapets navn	Henvisning balansen	Eierandel i selskapet	Eventuell markedsverdi	Balanseført verdi 31.12.2021	Balanseført verdi 31.12.2020
Aksjer:					
Amento AS	221152006	4,76 %		kr 25 000	kr 25 000
Agder Energi AS	221152001	1,36 %		kr 109 000 000	kr 109 000 000
Lister Kompetanse AS	221152004	8,10 %		kr 15 000	kr 15 000
Snartemo Quality Product AS	221152007	100,00 %		kr 200 000	kr 200 000
Lister Nyskaping AS	221152005	3,65 %		kr 100 000	kr 100 000
Visit Sørlandet	221152002	0,21 %		kr 10 000	kr 10 000
Andeler:					
Naglestad Skisenter AL	221650002			kr 100 000	kr 100 000
Region Lister SA	221152003			kr 25 000	kr 25 000
Vest-agder Museet IKS	221650001	1,00 %		kr 10 000	kr 10 000
Agder Sekretariat	221650003	6,25 %		kr 40 000	kr 40 000
KLP - egenkapitalinskudd	221550000			kr 5 779 530	kr 5 418 879
IKS:					
KomRev Sør		5,20 %			
Interkommunalt Arkiv Vest IKS		1,30 %			
Konsesjonskraft IKS		0,03 %			
Brannvesenet Sør IKS		4,50 %			
Hægebostad og Åseral renovasjonsselskap IKS		50,00 %			
Tingvatn Fornminnepark og Besøksenter IKS		50,00 %			
Sum			kr -	kr 115 304 530	kr 114 943 879

Note 5 Utlån

Utlånt til	Utestående 31.12.	Utestående 01.01.	Tap på hovedstol	Tap på løpte renter mv.	Samlet tap
Utlån finansiert med innlån					
Boligsosiale formål (startlån)	kr 13 042 218	kr 12 263 997	kr -	kr -	kr -
Sum lånefinansierte utlån	kr 13 042 218	kr 12 263 997	kr -	kr -	kr -
Utlån finansiert med egne midler					
Sosiale lån	kr 497 679	kr 492 348	kr -	kr -	kr -
Sum egenfinansierte utlån	kr 497 679	kr 492 348	kr -	kr -	kr -
Sum	kr 13 539 896	kr 12 756 345	kr -	kr -	kr -

Note 6 Rentesikring

Renteutgiftene på kommunens lånegjeld sikres i samsvar med gjeldende reglement for finans- og gjeldsforvaltningen.

Langsiktig gjeld med fast rente

Lån nr.	Volum (mill.)	Siste forfall	Rente-binding til	Betaler	Finans-reglementet
*159	4,60	2033	apr.22	2,20 %	kap 8
*674	15,20	2059	okt.22	2,21 %	kap 8
*561	5,81	2058	des.22	2,26 %	kap 8
*336	17,16	2060	okt.23	0,83 %	kap 8
*416	13,10	2055	sep.24	1,61 %	kap 8

Note 7 Langsiktig gjeld

Lånesaldo 31.12.2021	Kommune-kassen	Gj.snittlig løpetid (år)	Gj.snittlig rente
Lån til egne investeringer	151 555 454	26,9	1,58 %
Lån til andres investeringer	0	0	0
Lån til innfrielse av kausjoner	0	0	0
Lån til videreutlån	18 279 383	35,0	0,73 %
Sum bokført langsiktig gjeld	169 834 837		
<i>Herav finansielle leieavtaler</i>	<i>267 920</i>		
Lån som forfaller i 2022	0		
Herav lån som må refinansieres	0		

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	Langs.gjeld 31.12.2021	Gj.sn. rente
Langsiktig gjeld med fast rente :	55 871 900	1,65 %
Langsiktig gjeld med flytende rente :	95 683 554	1,54 %

Note 8 Avdrag på lån

Avdrag på lån til investeringer i varige driftsmidler:

Kommunen skal betale årlige avdrag som samlet skal være minst lik størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivbare anleggsmidler.

Beregningen gjøres ved hjelp av følgende formel:

$$\frac{\text{Sum årets avskrivninger} \times \text{Lånegjeld pr. 1/1 i regnskapsåret}}{\text{Bokførte avskrivbare anleggsmidler pr. 1/1 i regnskapsåret}} = \text{Minimumsavdrag}$$

Forholdet mellom betalte avdrag om minimumsavdrag	2021	2020
Sum avskrivninger i året	12 097 982	10 928 696
Sum lånegjeld pr 1.1.	158 549 876	147 179 203
Avskrivbare anleggsmidler pr. 1.1	285 940 207	269 333 107
Bergnet minimumsavdrag	6 708 163	5 972 072
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	6 994 422	6 229 327
Awik	286 259	257 255

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

Mottatte avdrag på videre utlån og refusjoner av gitte forskotteringer finansiert med lån kan bare finansiere avdrag på lån eller nye utlån, jf KL 14-17, 2. ledd. Dersom slike mottatte avdrag benyttes til å betale avdrag på lån etter KL § 14-15 første og andre ledd og § 14-16, skal dette ikke redusere minimumsavdraget, jf KL § 14-18 tredje ledd.

	2021	2020
Mottatte avdrag på startlån	1 461 115,73	387 370
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	858 443,00	216 535
Avsetning til/bruk av avdragsfond	602 672,73	170 835
Saldo avdragsfond 31.12.	1 211 226,31	608 554

Note 9 Pensjonsforpliktelser

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnpensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66% sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2021	2020
Innestående på premiefond 01.01.	643 073	17 169
Tilført premiefondet i løpet av året	11 188 849	1 799 427
Bruk av premiefondet i løpet av året	4 187 136	1 173 523
Innestående på premiefond 31.12.	7 644 786	643 073

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til

pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2015 eller senere.

Hægebostad kommune fordele amortisering av premieavviket over sju år, med 1/7 pr år. Det vil gi en jevnere og mer forutsigbar utgiftsbelastning.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 14-6, 2. ledd nr c). Regnskapsføringen av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 20x1 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr. 873 356 lavere enn faktisk betalte pensjonspremier.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK
Forventet avkastning pensjonsmidler	3,50 %	3,00 %
Diskonteringsrente	3,00 %	3,00 %
Forventet årlig lønnsvekst	1,98 %	1,98 %
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	1,98 %	1,98 %

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad og premieavvik		2021	2020
	Årets pensjonsopptjening, nåverdi	9 188 755	8 960 838
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	6 022 669	7 163 845
	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-6 843 991	-7 846 985
	Administrasjonskostnad	467 033	552 348
A	Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm)	8 834 466	8 830 046
B	Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	13 554 055	10 852 277
C	Årets premieavvik (B-A)	4 719 589	2 022 231

Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet		2021	2020
B	Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	13 554 055	10 852 277
C	Årets premieavvik	-4 719 589	-2 022 231
D	Amortisering av tidligere års premieavvik	1 437 757	1 148 875
E	Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	10 272 223	9 978 921
G	Pensjonstrekk ansatte	1 681 421	1 634 241
	Årets regnskapsførte pensjonsutgift (F-G)	8 590 802	8 344 680

Akkumulert premieavvik		2021	2020
	Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	6 831 051	5 957 695
	Årets premieavvik	4 719 589	2 022 231
	Sum amortisert premieavvik dette året	-1 437 757	-1 148 875
	Akkumulert premieavvik pr. 31.12	10 112 883	6 831 051
	Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	1 425 917	963 179
	Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	11 538 800	7 794 230

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser		2021	2020
	Brutto pensjonsforpliktelse pr. 01.01.	209 228 358	219 702 221
	Estimataavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	-13 040 420	-19 507 954
	Virkning av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		
	Årets pensjonsopptjening	9 188 755	8 960 838
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	6 022 669	7 163 845
	Utbetalinger	-7 349 781	-7 090 592
	Brutto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.	204 049 581	209 228 358
	Brutto pensjonsmidler pr. 01.01.	207 208 684	194 737 847
	Estimataavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	-13 590 119	1 414 515
	Virkningen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)	0	
	Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.)	13 554 055	10 852 277
	Administrasjonskostnad/rentegaranti	-467 033	-552 348
	Utbetalinger	-7 349 781	-7 090 592
	Forventet avkastning	6 843 991	7 846 985
	Brutto pensjonsmidler pr. 31.12.	206 199 797	207 208 684
	Netto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.	-2 150 216	2 019 674
	Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	-303 180	284 774

Note 10 Kommunens garantiansvar

Gitt overfor - navn	Type garanti	Formål	Garanti-ramme	Garantiansvar per		Opprinnelig garanti-ansvar	Utløper dato
				31.12.2021	31.12.2020		
Brannvesenet Sør	Ubegrensa garanti	Garanti som eierkommune	Ubegrensa	kr 347 325	kr 243 749		
DDV**	Ubegrensa garanti	Garanti som eierkommune	Ubegrensa	kr 744 998	kr 1 421 639		
Hægebostad kyrkjelege fellesråd	Selvskyldnerkausjon		kr 2 200 000,00	kr 1 421 060	kr 1 500 000	kr 2 200 000	2041
Sum garantiansvar				kr 2 513 383	kr 3 165 388		

**Kommunen er ansvarlig for hele selskapets forpliktelse. Her er kun angitt selskapets langsiktige gjeld.

Note 11 Bundne fond

Bundne fond	Beholdning 01.01.2021	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2021
Bundne driftsfond				
Selvkostfond	kr 1 031 230	kr 199 924	kr 641 134	kr 590 020
Øremerka statstilskudd; herav	kr 4 281 666	kr 2 026 214	kr 2 102 676	kr 4 205 204
<i>Gysfossen</i>	<i>kr 1 300 000</i>		<i>kr 990 310</i>	<i>kr 309 690</i>
<i>Digitale hjelpemidler heimeundervisning</i>	<i>kr 426 000</i>		<i>kr 426 000</i>	<i>kr -</i>
<i>Vedlikeholdsmidar</i>	<i>kr 227 542</i>		<i>kr 227 542</i>	<i>kr (0)</i>
<i>Kalking Lygnevassdraget</i>	<i>kr 408 817</i>	<i>kr 1 513 553</i>		<i>kr 1 922 370</i>
<i>Flomforebygging</i>	<i>kr 201 375</i>		<i>kr 115 595</i>	<i>kr 85 780</i>
<i>Statstilskudd etablering</i>	<i>kr 955 328</i>			<i>kr 955 328</i>
<i>Statstilskudd tilpasning</i>	<i>kr 151 457</i>			<i>kr 151 457</i>
<i>Bekreftig distriktsutvikling</i>	<i>kr -</i>	<i>kr 200 000</i>		<i>kr 200 000</i>
<i>Kompensasjons til næringsdrivende - covid19</i>		<i>kr 250 000</i>		
<i>Styrking og kompetanseheving skulehelsetjene</i>	<i>kr 255 132</i>		<i>kr 244 277</i>	<i>kr 10 855</i>
Næringsfond/Kraftfond	kr 383 167	kr 15 259	kr -	kr 398 426
Gavefond	kr 1 731 073	kr 85 636	kr 94 982	kr 1 721 727
Øvrige bundne driftsfond	kr 2 081 861	kr 94 281	kr 602 380	kr 1 573 762
Sum	kr 9 508 997	kr 2 421 314	kr 3 441 172	kr 8 489 139
Bundne investeringsfond				
Doseringsanlegg kalk	kr 784 242	kr -	kr -	kr 784 242
Flomsonekartlegging	kr 200 072	kr -	kr -	kr 200 072
Overdekning/underdekning formidlingslån	kr 608 554	kr 602 673	kr -	kr 1 211 226
Sum	kr 1 592 867	kr 602 673	kr -	kr 2 195 539

Kalking av Lygnevassdraget bli finansiert av tilskudd fra statsforvalteren, og brukte tilskuddsmidler blir satt av på fond. Avsetninger av andre statstilskudd til bundne fond i 2021 skyldes arbeid som ikke er ferdigstilt på grunn av forsinkelser knytta til koronapandemien eller at tilskuddet er mottatt for sent på året til at vi har rukket å ferdigstille arbeidet.

Blant gavefonda er Carl Eikens fond på kr 1 235 378,96, der en ifølge betingelsene ved gaven kun kan bruke renteinntektene.

Av øvrige bundne fond er IVAR, som består av restmidler etter et samarbeidsprosjekt med flere kommuner. Prosjektet er avslutta, og midlene vil bli fordelt til de respektive kommunene.

Note 12 Selvkostområder

	Resultat 2021					Balansen 2021	
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/underskudd (-)	Årets dekningsgrad i % ¹⁾	Vedtatt dekningsgrad i %	Avsetn(+)/bruk av (-) selvkostfond	Selvkostfond/fremførbart underskudd pr. 31.12 ²⁾
Vann	1 661 929	1 195 500	466 429	139,0 %	100,0 %	199 925	199 925
Avløp	1 693 612	2 277 443	-583 831	74,4 %	100,0 %	570 747	390 096
Feiing (4)	226 643	305 018	-78 375	74,3 %	100,0 %	-70 387	0
Kart og oppmåling	412 981	536 166	-123 185	77,0 %	100,0 %	0	0
Plan- og byggesak	1 039 335	1 332 306	-292 971	78,0 %	100,0 %	0	0
SFO	525 902	895 372	-369 470	58,7 %		0	0

	Resultat 2020					Balansen 2020	
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/underskudd (-)	Årets dekningsgrad i % ¹⁾	Vedtatt dekningsgrad i %	Avsetn(+)/bruk av (-) selvkostfond	Selvkostfond/fremførbart underskudd pr. 31.12 ²⁾
Vann	2 136 098	1 609 169	526 929	132,7 %	100,0 %	0	-265 865
Avløp	2 494 216	2 330 250	163 966	107,0 %	100,0 %	150 102	960 842
Feiing (4)	313 663	296 501	17 162	105,8 %	100,0 %	8 938	0
Kart og oppmåling	560 426	691 766	-131 340	81,0 %	100,0 %	0	0
Plan- og byggesak	843 163	900 578	-57 415	93,6 %	100,0 %	0	0
SFO	525 902	895 372	-369 470	58,7 %		0	0

1) Årets dekningsgrad før evt avsetning/bruk av dekningsgradsfond.

2) Dekningsgradsfondene er bundne driftsfond. Disse kan kun benyttes til dekning av framtidige driftsutgifter på tilhørende selvkostområde. Dekningsgradsfond må benyttes innen en 3-5 års periode. På områder med pålagt selvkost (renovasjon), eller hvor kommunestyret forut for inntektsåret har fattet prinsippvedtak om egenbetaling ut fra selvkost, kan kommunen ha fremførbart underskudd. 3-5 års perioden kan fravikes hvis det er særegne forhold i kommunen og det er gjort vedtak i kommunestyret hvor disse særegne forholdene blir synliggjort. Selvkostforskriften åpner ikke for fremførbare underskudd innenfor oppmåling og byggesaksbehandling, da det ikke er samme personer som mottar tjenestene.

3) I sak 104/12 ble det vedtatt selvkost på vann, avløp og byggesaksbehandling. I sak 103/18 ble det vedtatt 100% selvkostdekning for oppmåling og feiing.

4) Selvkostberegning på feiing blir foretatt av Brannvesen sør, og selvkostfond blir ivaretatt av dem.

Hår IKS har ansvar for innsamling av husholdningsavfall og slam. Selvkostberegning for disse områdene i 2020 gir et positivt selvkostresultat på kr 90 727 med dekningsgrad på 100,84 % på husholdningsavfall, og et negativt resultat på kr 247 024 for slam, med en dekningsgrad på 84,63 %. Resultatet settes av på fond, og pr 31.12.2020 er det et selvkostfond for husholdningsavfall på kr 208 154, og et selvkostfond på kr 870 768 for slam. Hægebostad sin andel av selskapet er 50%.

Note 13 Ytelser til ledende personer

Ytelser til ledende personer	Lønn og annen godtgjørelse	Godtgjørelse for andre verv	Tilleggs-godtgjørelse	Natural-ytelser
Rådmann	1 018 383	0	0	5 014
Ordfører	839 800	0	0	5 014

Begge følger kommunale pensjonsordninger.

Ifølge reglement for godtgjøring til kommunale tillitsvalde har ordfører krav på etterlønn i 1,5 måneder etter endt tjeneste hvis vedkommende har en jobb å komme tilbake til, og tre måneder hvis vedkommende ikke har en jobb å komme tilbake til.

Note 14 Godtgjørelse til revisor

Kommunens revisor er KomRev Sør IKS

Samlet godtgjørelse er kr 501 437.

Av 425 timer brukt er 325 timer til regnskapsrevisjon, og 100 timer til andre oppdrag.

2 Årsberetning

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og sier noe om kommunens evne til å dekke sine betalingsforpliktelser. Regnskapet bygger på andre prinsipper enn regnskapsloven, og viser all tilgang av midler, og anvendelsen av disse. Kommuneloven § 14-6 sier at årsregnskapet skal bestå av et driftsregnskap og et investeringsregnskap, samt balanseregnskap og noteopplysninger. I driftsdelen inngår kommunens løpende utgifter, og anvendelsen av disse. I investeringsdelen inngår inntekter som ikke er løpende, og anvendelsen av disse. Lånte midler kan kun finansiere utgifter i investeringsregnskapet.

Årsberetninga er utarbeida i samsvar med krav i kommuneloven § 14-7.

2.1 Driftsregnskapet

Regnskap presenteres i form av oppstillinger i samsvar med forskriftens §§ 5-4 og 5-5 i årsberetningen, og det blir redegjort for budsjettavvik utfra disse skjemaene. Det vises til kapittel 1 for en mer detaljert oppstilling over økonomiske oversikter etter § 5-6.

Driftsresultatet før strykninger er et mindreforbruk på 3,5 mill, og netto driftsresultat for 2021 er på 0,63 %. Mindreforbruket er knyttet til høyere skatteinntekter og inntektsutjevning enn budsjettet. Hvis driftsresultatet viser et mindreforbruk skal kommunen i.h.h.t forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning stryke bruk av fond, og er det fortsatt mindreforbruk etter strykninger skal dette avsettes til disposisjonsfond. Som årsavslutningsdisposisjonene etter § 5-9 på side 7 viser er det foretatt strykning av bruk av fond på 3,5 mill.

2.1.1 Bevilgningsoversikt drift

Årsberetningen skal redegjøre for vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjett og årsregnskap. Oversikten under viser budsjettavvik pr linje i kolonna til venstre, der budsjettavvik er differansen mellom regnskap og regulert budsjett.

§ 5-4. Bevilgningsoversikter – drift						
Regnskap						
Tall i 1 kroner	Note	Regnskap 2021	Regulert budsjett 2021	Opprinnelig budsjett 2021	Regnskap 2020	Budsjettavvik
Generelle driftsinntekter						
Rammetilskudd		-90 821 418	-88 155 000	-84 798 000	-89 700 030	-2 666 418
Inntekts- og formuesskatt		-46 254 468	-44 780 000	-43 580 000	-40 508 885	-1 474 468
Eiendomsskatt		0	0	0	0	0
Andre generelle driftsinntekter		-1 733 407	-1 724 000	-1 724 000	-2 937 211	-9 407
Sum generelle driftsinntekter		-138 809 293	-134 659 000	-130 102 000	-133 146 126	-4 150 293
Netto driftsutgifter						
Sum bevilgninger drift, netto		133 688 130	136 075 000	128 222 000	128 962 697	-2 386 870
Avskrivninger	3	12 097 982	11 643 000	11 643 000	10 928 696	454 982
Sum netto driftsutgifter		145 786 112	147 718 000	139 865 000	139 891 392	-1 931 888
Brutto driftsresultat		6 976 819	13 059 000	9 763 000	6 745 266	-6 082 181
Finansinntekter/Finansutgifter						
Renteinntekter		-904 245	-580 000	-580 000	-834 297	-324 245
Utbytter		-4 466 269	-4 400 000	-4 400 000	-8 356 173	-66 269
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0	0
Renteutgifter		2 355 201	2 270 000	2 270 000	2 696 662	85 201
Avdrag på lån	8	6 994 422	6 400 000	6 400 000	6 229 327	594 422
Netto finansutgifter		3 979 109	3 690 000	3 690 000	-264 481	289 109
Motpost avskrivninger		-12 097 982	-11 643 000	-11 643 000	-10 928 696	-454 982
Netto driftsresultat		-1 142 054	5 106 000	1 810 000	-4 447 910	-6 248 054
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering		0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	11	-1 019 858	0	0	182 244	-1 019 858
Netto avsetninger til og bruk av disposisjonsfond		2 161 912	-5 106 000	-1 810 000	4 689 061	7 267 912
Bruk av tidligere års mindreforbruk		0	0	0	-423 395	0
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto		1 142 054	-5 106 000	-1 810 000	4 447 910	6 248 054
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).		0	0	0	0	0

Rammetilskudd fastsettes gjennom statsbudsjettet, mens skatteinntektene kun er et usikkert anslag. Hægebostad kommune har i 2021 økte skatteinntekter på 14,2 % fra året før, og 3,6 % mer enn anslått i revidert budsjett. Kommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet får utbetalt inntektsutjevningstilskudd i tillegg til rammetilskuddet. Hægebostad kommune har en skatteinngang som er under 90 pst av landsgjennomsnittet, og er sikret 95 pst av skatteøkning per innbygger på landsbasis. Inntektsutjevning for Hægebostad kommune var 11,5 mill i 2021, og er en del av rammetilskuddet. Skatteinntekter og inntektsutjevning for november og desember er ikke kjent før året er slutt, og som en konsekvens er det derfor et budsjettavvik på kr 4 mill totalt på disse to postene.

I tillegg til rammetilskudd og skatt er det mottatt kr 1,3 mill i statstilskudd vedrørende flyktninger og kr 422 148 i rente- og avdragskompensasjon fra staten, og sum generelle driftsinntekter er derfor kr 138 809 293 i 2021.

Netto finansutgifter består av utbytte fra Agder Energi, renteinntekter, renteutgifter og avdrag. Utbytte fra Agder Energi til Hægebostad kommune ble kr 4,4 mill i 2021, noe som tilsvarer budsjettetert beløp, mens både renteinntekter og renteutgifter er høyere enn budsjettetert på grunn av økt rentenivå.

Kommuneloven forutsetter at gjenstående løpetid på kommunens samlede gjeldsbyrde ikke kan overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler ved siste årsskifte. Dette bestemmer størrelsen på kommunens minimumsavdrag. Avdraget blir beregnet etter en forenklet formel i samsvar med kommuneloven, og gir minstekrav til avdrag som tilsvarer kapitalslitet på lånefinansierte anleggsmidler. Hægebostad kommune har betalt kr 7 mill i avdrag i 2021, dette er kr 286 259 mer enn beregnet minimumsavdrag. Se note 8 for ytterligere detaljer.

Netto avsetninger til og bruk av bundne driftsfond består av bruk av fond på kr 3,44 mill på skole, helse, habilitering, samt selvkostfond og andre tiltak innenfor plan og drift. I tillegg er det avsetninger til bundne fond på 2,4 mill. Hvordan bruk og avsetning av bundne fond er fordelt på de ulike budsjettområdene vises i påfølgende avsnitt.

Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond er kr 2,1 mill i 2021, og medfører et budsjettavvik på kr 7,3 mill. Det er budsjettet med bruk av fond på kr 5,2 mill, men på grunn av foreløpig mindreforbruk er det gjennomført strykninger på kr 3,5 mill, slik at bruk av disposisjonsfond etter strykninger er kr 1,7 mill. Det er i tillegg avsatt kr 3,8 mill til premiefond knyttet til forskjellen mellom årets premieavvik og amortisering av fjorårets premieavvik. Avsetningen er gjennomført for å sette av midler til å amortisere premieavviket senere år, og er i tråd med økonomireglement.

2.1.2 Bevilgningsoversikt drift, til fordeling pr område - enhetenes resultater

Bevilgningsoversikt drift – til fordeling pr område side 3 inneholder alle utgifter uten at det tas hensyn til finansiering ved bruk av driftsfond på områdene. I kolonnen korrigert regnskap 2020 i oversikten under er det korrigert for bruk og avsetning til driftsfond på de respektive budsjettområdene. Budsjettavvik til høyre i tabellen blir beregnet som differansen mellom regnskap og regulert budsjett.

§ 5-4. Bevilgningsoversikt drift, Regnskap til fordeling pr. område						
Tall i 1 kroner	Korrigert regnskap 2021	Regnskap 2021	Regulert budsjett 2021	Regnskap 2020	Budsjettavvik	Budsjettavvik
Fra bevilgningsoversikt:						
Til fordeling drift		133 688 130	136 075 000	128 962 697	-2 386 870	-1,75 %
Netto driftsutgifter pr. område						
Politiske Styringssystemer	2 581 615	2 581 615	2 867 000	2 598 928	-285 385	-9,95 %
Rådmannen	20 831 695	20 831 695	20 382 073	21 547 944	449 622	2,21 %
Skole	27 062 626	27 524 517	27 085 686	25 808 565	438 831	1,62 %
Barnehage	12 801 257	12 821 481	13 157 679	12 762 261	-336 198	-2,56 %
Helse- og omsorg	56 078 323	56 564 553	55 164 892	51 033 306	1 399 661	2,54 %
Plan- og drift	17 506 281	18 826 085	16 786 768	15 260 168	2 039 317	12,15 %
Interkommunale ordninger	0	-1 513 553	0	925 866	-1 513 553	
Felles	-188 434	-3 948 262	630 902	-974 341	-4 579 164	
Netto for alle områder	136 673 363	133 688 130	136 075 000	128 962 697	-2 386 870	

I 2021 er enhetenes resultater 134 mill, noe som er kr 2,4 mill lavere enn regulert budsjett. Sammenlignet med regnskap korrigert for bruk av fond er det samlet merforbruk hos enhetene på kr 600 000. Det er relativt store avvik innenfor flere budsjettområder, avvikene blir kommentert under.

Noen avdelinger innenfor budsjettområdene overskrider budsjettet, mens andre har mindreforbruk. Enhetslederne har jobbet sammen for å etterstrebe at budsjetttrammene holdes.

Politiske styringssystemer har et mindreforbruk på 9,95 %. Avviket skyldes lavere kurs- og reiseutgifter, lavere utbetalinger til tapt arbeidsfortjeneste, lavere valgrelaterte utgifter samt reduserte utgifter til kommunerevisjonen sammenlignet med budsjettet.

Rådmannen består av flyktningetjeneste, tjenestetorg, økonomiavdeling, pedagogisk konsulent samt ansvar for interkommunale samarbeid som ligger direkte til rådmannen som pp - tjeneste og DDV. Rådmannen har et merforbruk på 2,21 % som skyldes utgifter til juridisk bistand påløpt helt på slutten av året ved avklaring i rettsak .

Skole består av to barneskoler og Hægebostad sin andel av utgiftene til Byremo ungdomsskole. Budsjettområdet har et budsjettavvik på kr 450 000, som skyldes utgifter knyttet til hjemmeundervisning finansiert av tidligere mottatte tilskudd fra statsforvalteren på bundne fond.

Barnehage har et mindreforbruk på 2,6 % av budsjetttramma si. Størstedelen av dette mindreforbruket er knyttet til reduserte utgifter til bemanning ved Eiken Barnehage våren 2021.

Helse og omsorg har et avvik på 2,54 %, tar vi høyde for bruk og avsetning til fond er merforbruket redusert til kr 913 000. Merforbruket er knyttet til Eiken Bu- og Omsorgssenter og Hjemmesykepleien, og skyldes blant annet høye utgifter til personell i forbindelse med koronaavtalen i desember.

Plan og drift har et budsjettavvik på 2 mill, noe som tilsvarer 12,15 % av budsjetttramma. Det er satt av kr 200 000 i tilskudd til plansaksarbeid, kr 250 000 i koronatilskudd til næringslivet og 200 000 til selvkostfond vann på bundne fond. I tillegg er det brukt følgende av bundne fond: kr 1 mill av mottatte midler til Gysfossen, kr 227 000 av avsatte midler til vedlikeholdsprosjekt, kr 116 000 av mottatte midler til flomforebygging, kr 80 000 til digihjelpen, kr 70 000 i selvkostfond feiing og kr 570 000 av selvkostfond avløp. Se kapittel 2.4 for ytterligere informasjon om selvkost. Tar en høyde for bruk og avsetning til fond er merforbruket kr 720 000. Av dette skyldes kr 500 000 økte strømutfgifter, og resterende er knyttet til økte utgifter til vintervedlikehold og snøbrøytingsavtaler.

Interkommunale ordninger har et budsjettavvik på kr -1,5 mill, dette er kalking av Lygnavassdraget finansiert av tilskuddsmidler fra Fylkesmannen på bundne fond.

Fellesområdet består av lønnsrett, årets premieavvik pensjon og amortisering av tidligere års premieavvik. Det er et budsjettavvik på 4,5 mill kroner, der 3,7 mill kroner skyldes at årets premieavvik (inntektsføring) er høyere enn amortisering av tidligere års premieavvik. Denne differansen er avsatt til disposisjonsfond for å være tilgjengelig senere år. I tillegg er det mindreforbruk på kr 630 000 på avsatt lønnsrett for 2021.

2.1.3 Koronatiltak

Koronapandemien har vært en stor kostnadsdriveren også i 2021. Smitteverntiltak har vært iverksatt i tråd med nasjonale anbefalinger gjennom hele året, og dette koster i alle enheter. Utgiftene relatert til covid-19 har vi registrert på et eget prosjektnummer. Utgiftene er på kr 4,8 mill, hvordan disse fordeler seg på de respektive ansvarene i 2021 er vist i påfølgende tabell.

Staten har kompensert for utgiftene til kommune-Norge gjennom økt rammetilskudd, skjønnsmidler via fylkesmannen, øremerkede tilskudd og kompensasjon for koronarelatert fravær fra 4. dag. Tilskudd til næringslivet via kommunen kommer i tillegg til nevnte kompensasjoner. Hægebostad kommune har mottatt overføringer fra staten over rammetilskuddet på kr 4,1 mill, der skjønnsmidler tildelt av statsforvalteren er inkludert. Rådmannen har fordelt midlene på budsjettområdene gjennom året, basert på enhetene sin andel av totale korona-utgifter.

100	Politiske styringssystemer	24 660,00
10	Politiske Styringssystemer	24 660,00
101	Rådmannen	81 923,00
130	Tjenestetorg	8 064,00
11	Rådmannen	89 987,00
210	Kolleemo skole undervisning	324 601,58
211	Kolleemo skole sfo	12 077,49
220	Eiken skule undervisning	218 776,27
221	Eiken skule sfo	17 315,84
225	Friluft-sfo	6 795,24
20	Skole	579 566,42
240	Hægebostad barnehage	547 415,87
250	Eiken barnehage	698 367,63
23	Barnehage	1 245 783,50
300	Helsehuset	170,48
302	Folkehelsekoordinator	23 267,86
305	Psykisk helse og rus	23 280,74
320	Kommunelege	388 697,35
330	Helsesykepleier	296 965,73
340	Kjøkken/vaskeri	61 397,60
343	Habilitering	96 993,87
346	Eiken bu/omsorgssenter	763 467,89
347	Heimebasert omsorg	895 157,02
30	Helse- og omsorg	2 549 398,54
500	Leder for plan og drift	0,00
600	Teknisk drift	343 034,96
50	Plan- og drift	343 034,96
		4 832 430,42

2.1.4 Kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene

Ifølge kommuneloven § 14-7 skal årsberetningen redegjøre for vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Kommunestyret påpekte i budsjettvedtaket for 2020 at utgifter til reise og kurs skal holdes på et minimum. Det er ikke et konkret vedtak i 2021, men et fortsatt ønske fra politikerne. Det er utbetalt kr 200 000 til kurs, opplæring og møter, same nivå som i fjor, mens reiseutgifter er ytterligere redusert fra 412 000 til kr 375 000 inneværende år. Alle møter, kurs og videreutdanninger har blitt holdt på et minimum i tråd med vedtaket. Koronasituasjonen har medført økning i digitale møter, noe som har bidratt til en halvering av denne type utgifter.

2.2 Investeringsregnskapet

Skillet mellom drift og investering er regulert i kommuneloven §14-9, samt forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning kapittel 2.

Investeringsregnskapet omfatter utgifter til investering i anleggsmidler og inntekter knyttet til anskaffelser, salg av anleggsmidler, bruk av lån, utlån og mottatte avdrag på utlån, overføring fra drift, bruk og avsetning til investeringsfond samt dekning av tidligere års udekket beløp.

§ 5-5. Bevilgningsoversikter – investering						
Regnskap						
Tall i 1 kroner	Note	Regnskap 2021	Regulert budsjett 2021	Opprinnelig Budsjett 2021	Regnskap 2020	Budsjettavvik
Investeringsutgifter						
Investeringer i varige driftsmidler		3 642 706	3 689 000	3 125 000	27 548 079	-46 294
Tilskudd til andres investeringer		0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	4	360 651	361 000	450 000	424 338	-349
Utlån av egne midler		0	0	0	0	0
Avdrag på lån		0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter		4 003 357	4 050 000	3 575 000	27 972 417	-46 643
Investeringsinntekter						
Kompensasjon for merverdiavgift		-463 188	-564 000	-515 000	-5 238 411	100 812
Tilskudd fra andre		-437 876	-438 000	0	293 790	124
Salg av varige driftsmidler		-4 925 000	-4 925 000	0	-402 080	0
Salg av finansielle anleggsmidler		0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper		0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler		0	0	0	0	0
Bruk av lån		0	0	-2 610 000	-21 068 131	0
Sum investeringsinntekter		-5 826 064	-5 927 000	-3 125 000	-26 414 832	100 936
Videreutlån						
Videreutlån		2 098 000	7 000 000	7 000 000	8 424 800	-4 902 000
Bruk av lån til videreutlån		-2 098 000	-7 000 000	-7 000 000	-8 424 800	4 902 000
Avdrag på lån til videreutlån	8	858 443	1 340 000	149 000	216 535	-481 557
Mottatte avdrag på videreutlån	8	-1 461 116	-1 340 000	-149 000	-387 370	-121 116
Netto utgifter videreutlån		-602 673	0	0	-170 835	-602 673
Overføring fra drift og netto avsetninger						
Overføring fra drift		0	0	0	0	0
Avsetninger til og bruk av bundne investeringsfond	11	602 673	0	0	-1 073 750	602 673
Avsetninger til og bruk av ubundet investeringsfond		1 822 706	1 877 000	-450 000	-313 000	-54 294
Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger		2 425 379	1 877 000	-450 000	-1 386 750	548 379
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		0	0	0	0	0

Som vi ser av bevilgningsoversikten er investeringsregnskapet gjort opp i balanse. Det ble gjennomført strykninger i samsvar med forskriftens §§ 4-1 og 4-6, jf oversikt «§ 5-9 Årsavslutningsdisposisjoner» side 8. Før strykninger var det et udekket beløp på kr 54 294, og avsetning til ubundne investeringsfond ble redusert tilsvarende. Dette gir et budsjettavvik på same beløp på denne posten.

Investeringer i aksjer og andeler består av egenkapitalinnskudd KLP, og er finansiert ved bruk av ubundet investeringsfond.

Salg av varige driftsmidler er salg av fire kommunale boliger, ei bustadtomt og ei næringstomt. Salg av boligene og tomtene er blitt brukt til å finansiere årets investeringer i samsvar med budsjett, og resterende er avsatt til ubundne investeringsfond Tilskudd fra andre på kr 437 876 består tilskudd fra Miljødirektoratet til Lygneparken på kr 258 000, refusjon i forbindelse med SD-anlegg på kr 52 000 og tilskudd fra Enova på kr 128 000 til utbygginga på Kollemo skole.

Det er lånt ut kr 2,1 mill i formidlingslån i 2021. Dette er kr 4,9 mill lavere enn lånte midler avsatt i budsjettet, og står på memoriakonto for ubrukte lånemidler inn i 2021. Differansen mellom mottatte avdrag på lån og betalte avdrag på lån er kr 602 673, og er satt av på bundet investeringsfond.

Netto avsetning til ubundne investeringsfond på kr 1 823 000 består av finansiering av EK-innskudd kr 361 000, samt avsetning av deler av inntektene fra salg av boliger og tomter på kr 2,2 mill. Netto avsetning til Bundne investeringsfond på kr

Det er gjennomført investeringer for kr 4 mill i 2021, noe som er kr 46 643 lavere enn budsjettet. Det er små avvik på prosjektene, fordelingen av avviket pr prosjekt fremgår av tabellen under. De fleste prosjektene som er påbegynt er fullførte i 2021, unntaket er alarmanlegg, planlegging av Snartemo aktivitetssenter og omlegging av veg til ambulansegarasje. De to sistnevnte prosjektene har budsjettpost videreført til 2022. mens alarmanlegget på EBO etter planen skulle være ferdigstilt før nyttår. Det rakk vi ikke, det er derfor et mindreforbruk på dette prosjektet.

§ 5-5. Bevilgningsoversikter – investering, rekneskap til fordeling					
Tall i 1 kroner	Regulert budsjett		Opprinnelig	Budsjetavvik	
	Regnskap 2021	2021	budsjett 2021	Regnskap 2020	
Fra bevilgningsoversikt:					
Investering i varige driftsmidler	4 003 357	4 050 000	3 575 000	27 972 417	-46 643
Fordeling på prosjekt					
Egenkapitalinskudd KLP	360 651	361 000	450 000	424 338	-349
SD-anlegg	204 588	201 000	0	496 540	3 588
Utbygging Kollemo Skole 2019	66 694	67 000	0	23 586 747	-306
Enøktiltak	231 821	218 000	0	15 532	13 821
Omlegging veg ambulansegarasje	21 375	21 000	0	5 860	375
Alarmanlegg EBO / heimebasert omsorg	698 675	770 000	700 000		-71 325
Sanitæranlegg Lygneparken	0	0	0	567 273	0
Beredskapstiltak mobilekning	0	0	0	0	0
Utsifting av vannmåler	173 662	173 000	150 000	104 120	662
Flomsikring	1 688	2 000	625 000	386 188	-313
Trafikksikkerhetstiltak	0	0	0	0	0
Renovering Snartemo aktivitetssenter	107 145	100 000	0		7 145
Oppgradering kommunale vegar	1 441 392	1 441 000	1 250 000		392
Sal av bustad	295 668	296 000	0		
Vatn til Hobbesland	0	0	0	774 239	0
HDO boliger Eiken 2018-2019	0	0	0	113 299	0
Ombygging Bjodland	0	0	0	1 098 282	0
Investering bus	400 000	400 000	400 000	400 000	0
Sum fordelt	4 003 357	4 050 000	3 575 000	27 972 417	-46 310

2.3 Balanseregnskapet

Balanseregnskapet viser kommunen sine eiendeler pr 31.12.2021, og hvordan disse er finansiert. Hovedpostene i balanseregnskapet er anleggsmidler, omløpsmidler, egenkapital og gjeld. Figuren under viser hvordan balansen er fordelt på ulike postene ved årsskiftet.

Figur: Balanseregnskapet 31.12.2021 fordelt på kapitler

2.3.1 Anleggsmidler

Det var et svært lavt investeringsnivå i 2021 som medfører et lavt beløp til aktivering av nye anleggsmidler. Avskrivninger og salg gir derfor en netto reduksjon i faste eiendommer og utstyr. Se note 3 for ytterligere spesifikasjoner.

Årets utlån er tilbake på nivået fra tidligere år, etter et betydelig hopp i 2020. Utbetalt etableringslån er kr 778 00 høyere enn mottatte avdrag, mens sosiale lån er på omtrent samme nivå som året før. Aksjer og andeler er bare økt med EK-innskudd på kr 361 000, mens pensjonsmidler er redusert med kr 86 000 fra 2020. Dette er pensjonsmidler til KLP og SPK. Se note 9 for mer detaljer om pensjonsutgifter og tilhørende balanseposter.

2.3.2 Omløpsmidler

Det er en økning i omløpsmidlene på 10,5 %. Dette skyldes høyere premieavvik enn året før, samt høyere fordringer knyttet til skatt og inntekstutjevning enn inngående balanse. Note 1 har en oversikt over endring i arbeidskapital sammenlignet med forrige år, og arbeidskapitalen er vurdert i kap 2.5.5.

2.3.3 Egenkapital

Egenkapitalen består av fond, kapitalkonto og endring i regnskapsprinsipper.

Kapitalkonto viser kommunens samlede egenfinansiering av anleggsmidlene. Den representerer differansen mellom balanseført verdi av anleggsmidler og langsiktig gjeld, justert for ubrukte lånemidler. Endringene på kapitalkonto er satt opp i note 2 til årsregnskapet.

Som figuren viser er størrelsen på bundne driftsfond relativt stabil over tid, mens størrelsen på disposisjonsfondet varierer. Se avsnitt 2.5.4 for ytterligere informasjon om disposisjonsfond. Det er en mer detaljert oversikt over bruk og avsetning til bundne fond i note 11.

Bundne investeringsfond består av tilskudd fra staten til bygging av kalkdoserer, tilskudd til flomsonekartlegging samt mellomregning vedrørende avdrag på formidlingslån. Det ble satt av kr 603 000 som overdekning på formidlingslån i 2021.

Det er ikke foretatt endring i regnskapsprinsipper i 2021.

2.3.4 Gjeld

Langsiktig gjeld består av lånegjeld og pensjonsforpliktelser, og er redusert med 2,2 % fra året før. Lånegjelda er redusert med 3,7 mill, mens pensjonsforpliktelsene er redusert med 4,8 mill

Lånegjelda består av annuitetslån til Kommunalbanken og KLP kommunekreditt, samt finansiell leasing. Det er ikke tatt opp nye lån til investeringer i 2021, men kr 4 140 000 i lån til videreutlån. Finansieringene i 2021 ble finansiert av inntekter fra salg av boliger og tomter.

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser blir vist i note 7, sammen med gjennomsnittlig rente og gjenstående løpetid. Nota viser at det ved årsskiftet var en gjennomsnittlig rente på 1,58 % på langsiktige lån, og gjenstående løpetid på 26,9 år.

Kortsiktig gjeld er økt med 8,5 % fra året før, og skyldes i hovedsak økt leverandørgjeld og påløpt lønn. Kortsiktig gjeld er en del av arbeidskapitalen, og blir analysert i kapittel 2.5.5

2.4 Selvkost

Selvkost for en tjeneste skal tilsvare merkostnaden ved å yte tjeneste. Selvkostprinsippet er hjemlet i kommuneloven § 15-1, og tilhørende selvkostforskrift.

Selvkostprinsippet gjelder for vann, avløp, feiing, renovasjon, slamtømming, byggesaksbehandling, oppmåling og matrikkelføring. Innenfor disse områdene må kommunen utarbeide en selvkostkalkyle av kostnadene innenfor de aktuelle tjenesteområdene for å føre kontroll med at gebyrinntektene ikke overstiger kommunens selvkost. En generasjon skal ikke subsidiere eller bli subsidiert av neste generasjon. Kostnadene ved tjenesten som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten. I henhold til selvkostforskriften er det ikke lengre mulig med underskudd til fremføring for gebyrer etter plan- og bygningsloven, eierseksjoneringsloven eller matrikkellova.

Etterkalkylen vist i figurene under er utarbeidet i samarbeid med EnviDan Momentum. Hægebostad kommune har vedtatt 100 % selvkostdekning på vann, avløp, feiing, oppmåling og byggesaksbehandling. Note 12 inneholder også en oppstilling over inntekter, utgifter, fond og memoriakonti knyttet til selvkostområdene.

2021	Vann	Avløp	Feiing	Totalt
Etterkalkyle selvkost				
Gebyrinntekter	1 652 729	1 684 205	226 643	3 563 577
Øvrige driftsinntekter	9 200	9 407	0	18 607
Driftsinntekter	1 661 929	1 693 612	226 643	3 582 184
Direkte driftsutgifter	691 524	1 176 359	291 826	2 159 709
Avskrivningskostnad	409 751	695 655	0	1 105 406
Kalkulatorisk rente (1,96 %)	63 124	367 866	0	430 991
Indirekte netto driftsutgifter	30 361	36 815	13 192	80 368
Indirekte avskrivningskostnad	424	428	0	852
Indirekte kalkulatorisk rente (1,96 %)	316	319	0	635
Driftskostnader	1 195 500	2 277 443	305 018	3 777 961
Resultat	466 429	-583 831	-78 375	-195 776
Selvkostgrad (%)	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
"Bidrag" til administrasjon og låneutgifter etter ev. subsidiering	503 976	1 101 084	13 192	1 618 252
Selvkostfond 01.01	0	960 842	70 387	1 031 229
+ Avsetning til selvkostfond	200 563	0	0	200 563
- Bruk av selvkostfond	0	-583 831	-70 387	-654 218
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond (1,96 %)	-639	13 084	0	12 445
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	199 925	390 095	0	590 020
Fremførbart underskudd 01.01	-265 866	0	0	-265 866
+ Inndekning av fremførbart underskudd	265 866	0	0	265 866
- Underskudd til fremføring	0	0	-7 988	-7 988
- Kalkulert rentekostnad fremførbart underskudd (1,96 %)	0	0	610	610
Fremførbart underskudd 31.12 (inkl. rente)	0	0	-7 378	-7 378
Gebyrinntekter	1 652 729	1 684 205	226 643	3 563 577
Gebyrgrunnlag ekskl. ev. subsidiering og fond	1 186 300	2 268 036	305 018	3 759 353
Finansiell dekningsgrad (%)	139,3 %	74,3 %	74,3 %	94,8 %
Regnskapsføringsforslag balanse				
	Vann	Avløp	Feiing	Totalt
+/- 2.51xxxx Selvkostfond	199 924	-570 747	-70 387	-441 209
+/- 2.92xxxx Memoriakonto selvkostfond	-265 866	0	7 378	-258 488
Regnskapsføringsforslag driftsregnskap				
	Vann	Avløp	Feiing	Totalt
1550 Avsetninger til bundne fond	199 924	0	0	199 924
1950 Bruk av bundne fond	0	-570 747	-70 387	-641 134

2021	Bygge- og eierseksj.-saker	Oppmåling	Reguleringsplaner	Totalt
Etterkalkyle selvkost				
Gebyrinntekter	695 465	400 561	0	1 096 026
Øvrige driftsinntekter	343 870	12 420	0	356 290
Driftsinntekter	1 039 335	412 981	0	1 452 316
Direkte driftsutgifter	1 285 205	517 225	0	1 802 430
Avskrivningskostnad	5 318	5 318	0	10 635
Kalkulatorisk rente (1,96 %)	4 398	4 398	0	8 796
Indirekte netto driftsutgifter	32 976	9 226	0	42 201
Indirekte avskrivningskostnad	2 527	0	0	2 527
Indirekte kalkulatorisk rente (1,96 %)	1 883	0	0	1 883
Driftskostnader	1 332 306	536 166	0	1 868 472
Foreløpig resultat	-292 971	-123 185	0	-416 156
+ Subsidiert	292 971	123 185	0	416 156
Resultat	-0	-0	0	-0
Selvkostgrad (%)	70,4 %	76,5 %	0,0 %	72,5 %
Fremførbart underskudd 01.01	-1 715 387	-432 885	0	-2 148 272
- Underskudd til fremføring	-0	-0	0	-0
- Kalkulert rentekostnad fremførbart underskudd (1,96 %)	-33 553	-8 467	0	-42 020
Fremførbart underskudd 31.12 (inkl. rente)	-1 748 940	-441 352	0	-2 190 292
Gebyrinntekter	695 465	400 561	0	1 096 026
Gebyrgrunnlag ekskl. ev. subsidiert og fond	988 436	523 746	0	1 512 182
Finansiell dekningsgrad (%)	70,4 %	76,5 %	0,0 %	72,5 %
Regnskapsføringsforslag balanse	Bygge- og eierseksj.-saker	Oppmåling	Reguleringsplaner	Totalt
+/- 2.51xxxx Selvkostfond	0	0	0	0
+/- 2.92xxxx Memoriakonto selvkostfond	33 553	8 467	0	42 020
Regnskapsføringsforslag driftsregnskap	Bygge- og eierseksj.-saker	Oppmåling	Reguleringsplaner	Totalt
1550 Avsetninger til bundne fond	0	0	0	0
1950 Bruk av bundne fond	0	0	0	0

Direkte kostnader er arbeid dvs. lønn, varer og tjenester som anvendes for å yte tjenesten, og kan alltid henføres til den aktuelle selvkosttjenesten.

Indirekte kostnader er deler av kostnader til kontroll, revisjon og andre administrasjonsutgifter. Kostnadene blir fordelt etter nøkkel som gir best uttrykk for selvkosttjenestens bruk.

Avskrivninger er kostnader ved bruk av varige driftsmidler som brukerne av betalingstjenester drar nytte av over flere år, og avskrives over samme avskrivningsperiode som i årsregnskapet som f.eks. bygg og anlegg.

Kalkulatorisk rente: I selvkostkalkylen er kostnadene ikke avhengig av hvilken finansieringsform som velges (bruk av lån eller egenkapital). Kalkulatorisk rentekostnad beregnes for alle anskaffelser av varige driftsmidler, fratrukket anleggsbidrag. Kalkulatorisk rentekostnad kan defineres som "Alternativkostnaden, eller den avkastning kommunen alternativt kunne oppnå ved å plassere penger tilsvarende investeringsbeløpet i markedet."

Selvkostfond: Ved overskudd avsettes differansen mellom alle inntekter og kostnader i etterkalkylen til selvkostfond, eller motregnes mot et selvkostfond ved underskudd. Hvert område skal ha sitt eget selvkostfond.

2.5 Måloppnåelse finansielle måltall og andre nøkkeltall

Kommunelovens kapittel 14 omhandler økonomiforvaltning, og § 14-1 sier at kommunene skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. I samsvar med § 14-2 vedtok kommunestyret i Hægebostad sine finansielle måltall i september 2019, sak 51/19. Disse ble innarbeidet i økonomireglementet i sak 33/21.

Følgende måltall er vedtatt:

Langsiktig minimumsnivå for netto driftsresultat - minimum 2 %

Netto lånegjeld i pst av brutto driftsinntekter - maksimalt 75 %

Netto rente- og avdragsutgifter i pst av brutto driftsinntekter - maksimalt 3 %

Disposisjonsfond i pst av brutto driftsinntekter - minimum 10 %

Måltallene er langsiktige, og vedlagt økonomireglementet. Disse skal gi kommunestyret bedre informasjon til prioritering mellom saker med kortsiktig og langsiktig perspektiv, og bedre grunnlag for å fatte vedtak om investering og låneopptak. Tabellen under viser utvikling i finansielle måltall de siste seks årene, samt måltall i opprinnelig budsjett for 2021.

Finansielle måltall	2021	Budsjett 2021	2020	2019	2018	2017	2016
Driftsinntekter	-182 030 919	-162 912 000	-177 159 372	-170 875 066	-170 975 449	-170 549 728	-164 905 328
Driftsutgifter	189 007 737	172 675 000	183 906 542	181 971 379	181 840 993	177 672 247	169 964 554
Brutto driftsresultat	6 976 818	9 763 000	6 747 170	11 096 313	10 865 544	7 122 519	5 059 226
Netto finans	3 979 108	3 690 000	-266 385	-173 475	-452 823	-2 101 501	-3 832 469
Motpost avskrivninger	-12 097 982	-11 643 000	-10 928 696	-10 438 747	-10 729 247	-9 062 629	-8 286 396
Netto driftsresultat	-1 142 056	1 810 000	-4 447 911	484 091	-316 526	-4 041 611	-7 059 639
Netto driftsresultat	0,63 %	-1,11 %	2,51 %	-0,28 %	0,19 %	2,37 %	4,28 %
Netto rente og avdragutgifter	9 156 369	8 670 000	8 908 692	9 046 983	8 681 257	6 794 355	
Brutto driftsinntekter	- 182 030 919	- 162 912 000	- 177 159 372	- 170 875 066	- 170 975 449	- 170 549 728	- 164 905 328
Netto rente og avdragsutgifter	5,03 %	5,32 %	5,03 %	5,29 %	5,08 %	3,98 %	0,00 %
Netto lånegjeld	141 375 207	158 808 027	147 913 643	132 847 521	125 404 500	122 279 855	114 388 564
Brutto driftsinntekter	- 182 030 919	- 162 912 000	- 177 159 372	- 170 875 066	- 170 975 449	- 170 549 728	- 164 905 328
Netto lånegjeld	77,67 %	97,48 %	83,49 %	77,75 %	73,35 %	71,70 %	69,37 %
Disposisjonsfond 31.12	20 126 256	9 156 000	17 964 344	13 275 283	17 688 283	16 648 971	9 014 228
Disposisjonsfond	11,06 %	5,62 %	10,14 %	7,77 %	10,35 %	9,76 %	5,47 %

2.5.1 Netto driftsresultat

Netto driftsresultat viser hvor mye av driftsinntektene som er tilgjengelig til finansiering av investeringer eller avsetning for senere bruk, og gir en indikasjon på kommunen sin økonomiske handlefrihet. Dette er et godt måltall over tid, men er ikke nøyaktig nok på kort sikt siden netto driftsresultat ikke er periodisert.

Brutto driftsinntekter er nesten 19 mill høyere enn budsjettet, og skyldes blant annet økte inntekter fra skatt, statlig finansiering av koronautgifter over rammetilskuddet samt fylkeskommunal og statlig finansiering av ulike prosjekt. En stor del av de økte inntektene har en tilsvarende utgift, slik at brutto driftsresultat er omtrent på samme nivå som året før.

Utgifter til netto finans er 289 000 høyere enn budsjettet, og skyldes at det er betalt avdrag høyere enn minimumsavdrag finansiert ved bruk av et gammelt avdragsfond.

I budsjettet for 2021 var det estimert et negativt netto driftsresultat på -1,11 %, med en svak økning utover i økonomiplanperioden. Hægebostad kommune har vedtatt måltall for netto driftsresultat på minimum 2 %, og vi ser av tabellen over at vi i 2021 ikke har nådd dette målet. Det har vært stort fokus på å redusere utgifter så mye som mulig gjennom året, men kommunen har hatt økonomiske utfordringer knyttet til pleie- og omsorg, i tillegg til kraftig prisøkning på strøm. På tross av det året vi har vært gjennom er driftsresultatet noe bedre enn budsjettet.

2.5.2 Netto lånegjeld

Netto lånegjeld består av lånegjeld fratrukket ubrukte lånemidler og utlån. Hægebostad kommune har vedtatt følgende måltall knyttet til netto lånegjeld:

Måltall: Netto lånegjeld i pst av brutto driftsinntekter - maksimalt 75 %

Oversikten på forrige side viser at netto lånegjeld er redusert igjen, fra 83,49 % i 2020 til 77,67 % i 2021. Netto lånegjeld er betydelig lavere enn budsjettet, det var i opprinnelig budsjett anslått 97,48 %. Lavere gjeldsnivå skyldes at investeringer i 2021 har blitt finansiert ved salg av boliger, i tillegg til høyere brutto driftsinntekter. Vi er nå relativt nærme måltallet på 75 %, og kan ha et realistisk mål om å nå målet kommende økonomiplanperiode. Det er imidlertid usikkert om vi kan forvente så høyt nivå på driftsinntekter framover, koronakompensasjonene kan ha bidratt til et kunstig høyt nivå.

KS bruker netto lånegjeld korrigert for ubundne investeringsfond i vurdering av økonomisk handlingsrom. Kommuner med netto lånegjeld korrigert for ubundne investeringsfond over 75 % av driftsinntekter har ifølge KS lite økonomisk handlingsrom, kommuner med 65 % - 75% har moderat økonomisk handlingsrom og kommuner som har under 65 % har større grad av økonomisk handlingsrom. Dette nøkkeltallet er 71,9 % for Hægebostad kommune i 2021, og kommunen er også ifølge KS sin oversikt i gruppen med moderat økonomisk handlingsrom innenfor dette kriteriet.

2.5.3 Rente og avdrag

Gjeldsbelastning kan måles ved netto rente- og avdragsutgifter som andel av brutto driftsinntekter. Det kan være ei stor utfordring hvis kommunen bruker mer enn 5 % av inntektene til renter og avdrag. Hægebostad kommune vedtok i 2019 dette nøkkeltallet som et finansielt måltall.

Måltall: Netto rente- og avdragsutgifter i pst av brutto driftsinntekter – maksimalt 3 %

Nøkkeltallet omfatter rente- og avdragsutgifter i driftsregnskapet korrigert for mottatte renteinntekter på utlån. I 2020 har Hægebostad kommune rente- og avdragsutgifter på 5 %, samme nivå som forrige år. Dette er vesentlig høyere enn måltallet, og gjenspeiler de stramme økonomiske rammene kommunen har.

2.5.4 Disposisjonsfond

Hægebostad kommune har følgende måltall knytta til disposisjonsfond:

Måltall: Disposisjonsfond i pst av brutto driftsinntekter – minimum 10 %

Det var i opprinnelig budsjett planlagt å bruke kr 1,81 mill av disposisjonsfond i 2021, da et budsjett uten bruk av fond innebar for store nedskjæringer etter at størrelsen på utbytte fra Agder Energi ble kjent. Budsjettendringer i løpet av året innebar store merutgifter finansiert ved bruk av fond, og i revidert budsjett var bruk av fond kr 5,26 mill. Avsetning til premiefond og fond til frivilligsentralen kommer i tillegg. Mindreforbruk før strykninger i 2021 var 3,5 mill. Oppstillingen etter § 5-9 viser at bruk av fond i samsvar med budsjett blir strøket med tilsvarende beløp, slik at bruk av fond er kr 1,7 mill i 2021.

Hægebostad kommune har ved utgangen av 2021 disposisjonsfond på 11,06 % av brutto driftsinntekter. Målet om disposisjonsfond på minimum 10 % er nådd inneværende år. Forskjellen mellom årets premieavvik og amortisering av fjorårets premieavvik er kr 3,7 mill, dette er satt av til premiefond etter fullmakt i økonomireglementet. Isolerer vi premiefond fra analysen er nivået på disposisjonsfond 9 % av brutto driftsinntekter, med andre rett under måltallet.

Figur: Disposisjonsfond i pst av brutto driftsinntekter 2012 – 2021

Figuren over viser utviklingen i disposisjonsfond siden 2012.

2.5.5 Likviditet

Likviditet er kommunens evne til å dekke sine løpende betalingsforpliktelser. Et viktig likviditetsmål er arbeidskapitalen, og endringene i denne. Arbeidskapitalen kombinerer de postene som er viktige for kommunens likviditetsutvikling på kort sikt, og bør aldri være negativ. Nedenfor vises utviklingen av arbeidskapitalen de siste seks årene:

Likvide midler/ Arbeidskapital	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Omløpsmidler	81 569 892	73 841 321	79 945 871	73 076 199	80 263 158	63 968 921
Kortsiktig gjeld	26 990 842	25 063 086	27 335 180	26 516 460	31 322 862	25 534 705
Arbeidskapital	54 579 050	48 778 234	52 610 691	46 559 739	48 940 296	38 434 216
Ubrukte lånemidler	14 919 734	12 877 734	19 779 664	11 429 354	14 638 079	6 810 733
Akkumulert premieavvik	11 538 798	7 794 229	6 797 730	4 303 718	2 423 633	2 093 443
Korrigert arbeidskapital	28 120 518	28 106 271	26 033 297	30 826 667	31 878 584	29 530 040
Arbeidskapital i forhold til driftsinntekter	-15,4 %	15,9 %	15,2 %	18,0 %	18,7 %	17,9 %
Likviditetsgrad 1 (Oml.midl/korts.gjeld)	2,04	2,12	1,95	2,16	2,02	2,16

Arbeidskapitalen korrigeres for ubrukte lånemidler og akkumulert premieavvik for å gi et riktig bilde av likviditeten. Korrigert arbeidskapital i 2021 er 28 mill, og er på same nivå som forrige år. For å kunne sammenligne utvikling i arbeidskapitalen kan vi se den i forhold til kommunens driftsinntekter. Ifølge Sticos oppslagsverk for kommuner vil da 10 % anses som bra. I 2021 er korrigert arbeidskapital 15,4 % av driftsinntektene.

De vanligste nøkkeltallene i likviditetsanalyser er likviditetsgrader, og vurderer omløpsmidler i forhold til kortsiktig gjeld.

Likviditetsgrad 1 er omløpsmidler delt på kortsiktig gjeld. Det alminnelige kravet er at dette nøkkeltallet bør være større enn 2. Et forholdstall på to innebærer at halvparten av omløpsmidlene er finansiert med langsiktig kapital.

Likviditeten per 31.12.21 er tilfredsstillende dersom vi sammenligner nøkkeltallene i tabellen over med anbefalt nivå. Dette er for øvrig et stillbilde av likviditeten, og forteller ikke hvordan likviditeten har vært fra måned til måned gjennom året.

3. Likestilling og mangfold

Kommuneloven § 14-7 e) og f) stiller krav om at det redegjøres i årsberetningen om kjønnslikestilling i kommunen samt kommunens innsats for å oppfylle arbeidsgiverens aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26. Redegjørelsen skal inneholde faktisk tilstand, og iverksatte og planlagte tiltak for å fremme likestilling og forhindre forskjellsbehandling i strid med lovverket.

3.1 Likestillingsindeks

Likestillingsindeksen er et mål på kjønnslikestilling. Det vil si likestilling mellom kvinner og menn. Likestillingsindeksen måler graden av forskjeller mellom kvinner og menn i en kommune langs flere dimensjoner. Det brukes tolv indikatorer i utarbeiding av indeksen.

Skår per indikator ¹	hele landet	Vest	
		Agder	Hægebostad
	2019	2019	2019
Andel barn 1-5 år i barnehage	0,92	0,91	0,93
Kjønnsfordeling blant kommunestyrerepresentanter	0,78	0,72	0,67
Forholdet mellom kvinner og menn med høyere utdanning	0,78	0,75	0,46
Forholdet mellom kvinner og menn i arbeidsstyrken	0,94	0,93	0,91
Forholdet mellom menn og kvinners bruttoinntekt	0,70	0,67	0,64
Forholdet mellom menn og kvinners deltidsarbeid	0,39	0,35	0,18
Andel fedre som tar hele fedrekvoten eller mer	0,62	0,52	0,50
Grad av kjønnsbalansert næringsstruktur	0,60	0,56	0,36
Kjønnsbalanse i offentlig sektor	0,59	0,54	0,33
Kjønnsbalanse i privat sektor	0,73	0,69	0,54
Kjønnsfordeling blant ledere	0,74	0,67	0,43
Grad av kjønnsbalanserte utdanningsprogram i vg skole	0,67	0,65	0,58

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Som det fremgår av tabellen over, er det en stor andel kvinnene i Hægebostad som arbeider deltid. Det er også en stor forskjell mellom menn og kvinners gjennomsnittlige bruttoinntekt i kommunen.

Kommunen som arbeidsgiver har et uttalt mål i lønnspolitisk plan at det ikke skal være lønnsforskjell mellom kvinner og menn i like stillinger. Ved rekruttering utvider vi alltid først deltidsstillinger, dersom det er mulig. Likevel ser vi at indikatorene for vår kommunen er veldig skjeve, og under snitt i fylke og landet.

3.2 Redegjørelse for likestilling i Hægebostad Kommune

Kommuneplanen har fire satsingsområder, der et av de er likestilling. Hovedmålet innenfor likestilling er:

Hovedmål:

Utvikla ferdigheter, kunnskap og haldningar som på sikt kan føra til like og auka moglegheiter for begge kjønn innanfor utdanning, arbeid, politikk og fritidsaktiviteter

Kommunens satsing på likestilling ser ut til å ha ført til bedre likestillingsresultater på viktige måleindikatorer, men det går sakte, og i noen tilfeller tilbake. Det mest oppsiktsvekkende er forholdet mellom menn og kvinners deltidsarbeid. I 2018 var det 0,34% i 2019 på 18% Dette på tross av høyt fokus på heltidskultur og ufrivillig deltid.

Arbeid med likestilling er viktig. Det viser seg at det som regel er sammenheng mellom likestillingsstatistikk og leveårsstatistikk. Vi må derfor arbeide med likestilling for å bedre levekårene.

Dessuten er likestillingsarbeidet viktig for at unge og gamle i Hægebostad kommune skal oppleve at de er fri til å velge som de ønsker, uavhengig av tradisjoner og fordommer.

Likestilling fører også til likeverdige offentlige tjenester. Kommunens tjenestetilbud skal være uavhengig av kjønn, etnisitet, bakgrunn og relasjoner.

3.3 Kjønnsdelt oversikt over ansatte i ulike sektorer/ avdelinger

Tabell 5

Prosent av antall kvinner og menn i ulike sektorer i Hægebostad kommune

Pr. 1.12.2021 basert på PAI-registeret. Tabellen inneholder bare hovedstillinger.

Sektor	Antall		Andel (i prosent)	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
I ALT	172	24	88	12
Sentraladministrasjonen	9	4	69	31
Oppvekst	62	4	94	6
Grunnskole	30	4	88	12
Barnehager	32	0	100	0
Fritidshj/skolefritidsordn	0	0	0	0
Helse/sosial	89	8	92	8
Alm helsevern	12	2	86	14
Somatiske sykehjem	32	3	91	9
PU	12	2	86	14
Hjemmehjelp/-sykepleie	32	1	97	3
Sosialhjelp	1	0	100	0
Kultur	1	0	100	0
Teknisk sektor	11	8	58	42

Andel ansatte er fordelt mellom 88% kvinner og 12% menn. Dette er en skjev kjønnsfordeling som ikke er uvanlig i offentlig sektor, men Hægebostad kommune er skjevheten enda større enn tidligere år.

Utviklingen går mot stadig større skjevhet i kjønnsbalansen. Dersom vi skal endre denne utviklingen må vi sette inn vesentlige ressurser og tiltak. Det viser seg ikke å være tilstrekkelig med bevissthet på utfordringen ved rekruttering. Til det er søkermassen ikke god nok.

3.4 Likelønn

Det har vært en positiv utvikling i likelønn i kommunen, men de siste årene har det svingt, og utviklingen ser ut som den har stagnert. Dette har vi ingen forklaring på. Det er en utvikling på tross av at kommunen har en bevisst policy om likelønn, som bl.a. er nedfelt i kommunens lønnspolitiske plan.

Tabell 3
Lønnsforhold justert for ulike faktorer. Hægebostad kommune.

Gjennomsnittlig fortjeneste pr. månedsverk og gjennomsnittlig grunnlønn pr. månedsverk for kvinner i prosent av menns lønn. Tall pr. 1.12.2019, 1.12.2020 og 1.12.2021.

Justert for	Årstall					
	2019		2020		2021	
	Kvinner månedsfortjeneste i prosent av menns	Kvinner grunnlønn i prosent av menns	Kvinner månedsfortjeneste i prosent av menns	Kvinner grunnlønn i prosent av menns	Kvinner månedsfortjeneste i prosent av menns	Kvinner grunnlønn i prosent av menns
Ujustert	80,1	77,6	81,3	79,4	76,2	74,1
Alder	80,1	77,6	81,3	79,4	76,2	74,1
Stillingsgruppe	92,7	93,0	91,9	93,4	85,7	87,2
Stillingskode	94,4	95,3	95,1	97,0	94,7	95,1
Utdanning	88,9	85,8

Tallene uttrykker hva kvinners lønn som andel av menns lønn ville vært dersom kvinner og menn hadde hatt samme årsverksfordeling innenfor hver av variablene det er justert for. Tallene justert for stillingsgruppe eller stillingskode bør brukes som mål på kjønnsforskjell i lønn, siden tallene i stor grad holder utenfor den delen av lønnsforskjellen som skyldes ulike yrkesvalg.

Tabell 4b Hægebostad kommune. Kapittel og arbeidstakergruppe. Kvinner.

Ansatte etter antall, årsverk, gjennomsnittlig månedsfortjeneste, grunnlønn og variabel overtid pr. månedsverk. Tall pr. 1.12.2021. Endring av lønn og årsverk 2020 - 2021.

Kapittel	Arbeidstakergruppe	Antall stillinger	Antall årsverk	Månedsfortjeneste	Grunnlønn	Variabel overtid	Vekst i månedsfortjeneste 1.12.20-1.12.21	Vekst i grunnlønn 1.12.20-1.12.21	Vekst i årsverk 1.12.20-1.12.21
Alle	Alle	218	126	44.223	40.659	467	4,3%	3,1%	1,9%
3	Alle	6	6	59.500	59.250	305	5,1%	5,0%	-13%
	Ledere kap. 3.4.2	6	6	59.500	59.250	305	5,1%	5,0%	-13%
4	Alle	208	117	43.309	39.536	484	4,5%	3,4%	2,8%
	Ledere kap. 4	4	4	47.368	45.840	3.809	20,2%	17,1%	108%
	Stillinger uten særskilt krav om utdanning	41	17	37.911	33.170	89	7,3%	3,6%	10,9%
	Fagarbeiderstillinger/tilsvarende fagarbeiderstillinger	83	44	40.285	36.209	439	3,0%	3,2%	1,9%
	Lærer og Stillinger med krav om 3-årig U/H-utdanning	60	39	46.414	42.866	539	5,3%	3,7%	1,1%
	Adjunkt og Stillinger med krav om 4-årig U/H-utdanning	10	6	47.440	44.773	0	2,5%	0,6%	-15%
	Adjunkt med tilleggsutdanning og Stillinger med krav om 5-årig	10	7	51.746	48.728	0	5,8%	4,7%	-7,9%
5	Alle	4	2	51.030	49.480	0	6,7%	4,0%	0,0%
	Ledere	1	1	47.150	44.167	0	9,2%	4,2%	0,0%
	Andre	3	2	52.697	51.764	0	5,8%	4,0%	0,0%

Tabell 4c Hægebostad kommune. Kapittel og arbeidstakergruppe. Menn.

Ansatte etter antall, årsverk, gjennomsnittlig månedsfortjeneste, grunnlønn og variabel overtid pr. månedsverk. Tall pr. 1.12.2021. Endring av lønn og årsverk 2020 - 2021.

Kapittel	Arbeidstakergruppe	Antall stillinger	Antall årsverk	Månedsfortjeneste	Grunnlønn	Variabel overtid	Vekst i månedsfortjeneste 1.12.20-1.12.21	Vekst i grunnlønn 1.12.20-1.12.21	Vekst i årsverk 1.12.20-1.12.21
Alle	Alle	26	21	58.031	54.905	195	11,3%	10,6%	0,7%
3	Alle	6	6	67.023	65.813	0	6,5%	6,7%	-10%
	Ledere kap. 3.4.1	1	1	84.083	84.083	0	2,8%	2,8%	0,0%
	Ledere kap. 3.4.2	5	5	63.611	62.158	0	6,7%	6,9%	-12%
4	Alle	15	10	43.145	40.714	386	4,6%	5,2%	-5,7%
	Ledere kap. 4	1	1	43.437	43.100	1.901	2,8%	4,9%	0,0%
	Stillinger uten særskilt krav om utdanning	2	1	38.351	34.950	0	14,2%	38,5%	80,9%
	Fagarbeiderstillinger/tilsvarende fagarbeiderstillinger	7	4	38.285	37.206	316	0,9%	1,4%	-19%
	Stillinger med krav om fagbrev og 1-årig fagskoleutdanning	1	1	40.207	38.517	750	6,3%	3,3%	0,0%
	Lærer og Stillinger med krav om 3-årig U/H-utdanning	3	2	53.337	47.286	0	11,4%	12,1%	0,0%
	Lektor med tilleggsutdanning	1	1	49.725	47.183	0	.	.	.
5	Alle	5	4	81.724	74.234	0	17,5%	15,8%	52,5%
	Andre	5	4	81.724	74.234	0	17,5%	15,8%	52,5%

Tabell 4b og 4c viser lønnsforhold mellom kjønn i ellers like stillinger. Det må gjøres oppmerksom på at det kan være store forskjeller på stillingen og ansvar selv om man sorterer i samme utdanninge/stillingsgruppe. Statistikkgrunnlaget er også lite i enkelte grupper.

Tabell 1

Lønnsutvikling for fast- og timelønte hoved- og bistillinger i Hægebostad kommune.

Tall pr. 1.12.2020 og 1.12.2021 basert på KS' PAI-register.

Kjønn	Månedsofortjeneste 2021	Grunnlønn 2021	Endring i månedsofortjeneste 2020-2021	Endring i grunnlønn 2020-2021	Ansatte 2021	Årsverk 2021	Endring i årsverk 2020-2021
Kvinner og menn	46.181	42.679	5,4%	4,4%	205	146	1,7%
Kvinner	44.223	40.659	4,3%	3,1%	181	126	1,9%
Menn	58.031	54.905	11,3%	10,6%	24	21	0,7%

Tabell 1

Lønnsutvikling for fast- og timelønte hoved- og bistillinger i Hægebostad kommune.

Tall pr. 1.12.2018 og 1.12.2019 basert på KS' PAI-register.

Kjønn	Månedsofortjeneste 2019	Grunnlønn 2019	Endring i månedsofortjeneste 2018-2019	Endring i grunnlønn 2018-2019	Ansatte 2019	Årsverk 2019	Endring i årsverk 2018-2019
Kvinner og menn	43.725	41.535	2,6%	2,7%	180	130	-2,0%
Kvinner	42.020	39.671	2,1%	2,3%	155	109	0,2%
Menn	52.465	51.092	6,5%	6,6%	25	21	-12,0%

3.5 Stillingsstørrelse

Tabell 10

Ansatte fordelt på stillingsstørrelse pr. ansatt *) og kjønn. I Hægebostad kommune. Tall pr. 1. desember i det enkelte år

Stillingsstørrelse per ansatt	Kjønn	Årstall 2019		2020		2021	
		Antall ansatte	Prosent	Antall ansatte	Prosent	Antall ansatte	Prosent
0 - 24,9%	Kvinner og menn	16	8,9	23	11,6	30	14,6
	Kvinner	15	9,7	23	13,1	29	16,0
	Menn	1	4,0			1	4,2
25 - 49,9%	Kvinner og menn	18	10,0	19	9,6	15	7,3
	Kvinner	14	9,0	17	9,7	13	7,2
	Menn	4	16,0	2	8,7	2	8,3
50 - 74,9%	Kvinner og menn	48	26,7	40	20,2	43	21,0
	Kvinner	47	30,3	37	21,1	40	22,1
	Menn	1	4,0	3	13,0	3	12,5
75 - 99,9%	Kvinner og menn	43	23,9	47	23,7	45	22,0
	Kvinner	42	27,1	46	26,3	44	24,3
	Menn	1	4,0	1	4,3	1	4,2
100%	Kvinner og menn	55	30,6	69	34,8	72	35,1
	Kvinner	37	23,9	52	29,7	55	30,4
	Menn	18	72,0	17	73,9	17	70,8

*) Tabellen handler om stillingsstørrelse pr. ansatt. Derfor vil f. eks. en person med to stillinger på hhv. 20 og 50% bli tilordnet gruppen 50 - 74,9%. Stillinger i andre kommuner er ikke tatt med i vurdering av en ansatts stillingsstørrelse.

De fleste kvinnene jobber deltid, og de fleste mennene jobber heltid. Det er en svak tendens til at stillingsprosenten øker blant kvinnene.

Kommunen har vært med i et prosjekt sammen med Sirdal, Kvinesdal og Flekkefjord for å kartlegge heltids/deltidskulturen i kommunen. FAFO har forsket på kulturen i de fire kommunene. Konklusjonen er at Hægebostad har en utbredt deltidskultur.

Det viktigste ved å øke ansattes stillingsprosent er fokus på å få levert bedre tjenestekvalitet og kostnadseffektiv drift (jmf konklusjonen i RO rapporten i helse og omsorg 2016)

3.8 Forhold til diskriminerings- og tilgjengelighetsloven

Ansettelsesreglementet som er vedtatt av kommunestyret har som mål at det skal arbeides for at begge kjønn er representert innen alle yrkesgrupper i kommunen, og at kjønnsfordelingen blir mest mulig lik på alle arbeidssteder og innen stillingsgrupper. Videre jobbes det for at kommunens ansatte gjenspeiler befolknings sammensetningen med hensyn på etnisk bakgrunn og nedsatt funksjonsevne.

3.7 Tiltak

Kommunen jobber bevisst med kompetanseheving. Lærere tar videreutdanning og ledere tar videreutdanning innen ledelse. Vi har en lønnspolitisk plan, og har utarbeidet en overordnet strategisk kompetanseplan for kommunen. I FAFO rapporten «dypdykk i deltidskulturen i fire sørlandskommuner» (Fafø-rapport 2019:06) er det gjort et godt stykke forskningsarbeid for å analysere årsakene og identifiser likestillingsutfordringer, og heltidskultur i kommunen. Tiltakene våre med å forankre likestilling i planarbeidet og mål er nødvendig for å forsøke å skape endring, slik at i forskningsrapportens konklusjon ikke blir stående om at Hægebostad har en utpreget deltidskultur.

4. Sykefravær

Hægebostad kommune har en målsetning om at sykefraværet ikke skal være over 6%

Enhetene blir målt, og fulgt opp kontinuerlig i forhold til sitt sykefravær. Hægebostad kommune har historisk sett hatt et lavt fravær, og ligget litt over, og litt under måltall. Utviklingen er et stigende fravær. Det siste året har det steget veldig. Mye av årsaken til det er koronaepidemien.

Sykefraværet i Hægebostad kommune kjennetegnes av at ganske få personer i noen enheter har langt fravær. Korttidsfraværet er lavt over alt.

Langtidssykefravær betyr at mange syke er ute lenge. Det er en personlig utfordring å holde kontakt med arbeidsplassen, og det gjør at arbeidsplassen må finne langvarige alternative løsninger. Det er viktig at gjeldende oppfølgingsrutiner følges slik at langvarig sykefravær ikke fører til utstøting fra arbeidslivet.

Sentrale aktører som jobber med sykefravær fremhever ofte sammenhengen mellom dårlig arbeidsmiljø og korttidsfravær. Det er derfor veldig positivt at korttidsfraværet i er så lavt i kommunen.

Vi har et spesielt fokus på fraværet i Hjemmebasert omsorg. Sykefraværet har over tid vært svært høyt i enheten, (2019:15,59%. 2020:12,35%. 2021:14,04%) uten at ordinære oppfølgingstiltak har hatt ønsket effekt. Nå er det iverksatt tiltak med hjelp fra arbeidslivsenteret og NAV.

Kommunen hadde i 2021 et sykefravær på 9,42%. Det er langt ifra måltallet på max 6%. Dette gir ingen grunn til umiddelbar panikktiltak. Mye tilskrives koronaepidemien, men situasjonen vil bli nøye overvåket videre.

Statistikkgrunlaget vårt for øvrig viser kun kvartalvis fravær i 2021:

Tabell 11: Legemeldt sykefravær for 4. kvartal 2021. Prosent. Hægebostad kommune.

Kilde: SSB

Næring	Begge kjønn	Menn	Kvinner
Alle næringer	10,4	8,4	10,7
Offentlig administrasjon mv.	1,0		1,4
Off. adm., undervisning, helsetj. samt pleie og omsorg	11,2	11,6	11,1
Undervisning	10,2		
Grunnskoleundervisning	10,2		
Helsetjenester	30,1		
Pleie og omsorgstjenester i institusjon	12,6		
Andre omsorgsinstitusjoner samt bofellesskap	8,2		
Sosiale omsorgstj. uten botilbud, ekskl. barnehager	10,1		
Barnehager	13,0		
Barnevernstjenester			
Kommunale sosialkontortjenester			

Tabell 12: Legemeldt sykefravær for 4. kvartal 2021. Prosent. Hægebostad kommune.

Kilde: SSB

		Hægebostad kommune	Alle kommuner
Alle næringer	Begge kjønn	10,4	8,6
	Kvinner	10,7	9,7
	Menn	8,4	5,2
Offentlig administrasjon mv.	Begge kjønn	1,0	5,6
	Kvinner	1,4	6,9
	Menn		3,9
Off. adm., undervisning, helsetj. samt pleie og omsorg	Begge kjønn	11,2	8,8
	Kvinner	11,1	9,8
	Menn	11,6	5,1
Undervisning	Begge kjønn	10,2	7,4
	Kvinner		8,4
	Menn		4,6
Grunnskoleundervisning	Begge kjønn	10,2	7,5
	Kvinner		8,4
	Menn		4,6
Helsetjenester	Begge kjønn	30,1	9,0
	Kvinner		9,5
	Menn		5,5
Pleie og omsorgstjenester i institusjon	Begge kjønn	12,6	10,1
	Kvinner		10,6
	Menn		5,3
Andre omsorgsinstitusjoner samt bofellesskap	Begge kjønn	8,2	10,1
	Kvinner		11,1
	Menn		6,3
Sosiale omsorgstj. uten botilbud, ekskl. barnehager	Begge kjønn	10,1	9,8
	Kvinner		10,6
	Menn		6,6
Barnehager	Begge kjønn	13,0	11,3
	Kvinner		11,7
	Menn		7,0
Barnevernstjenester	Begge kjønn		10,0
	Kvinner		10,4
	Menn		6,7
Kommunale sosialkontortjenester	Begge kjønn		8,5
	Kvinner		9,2
	Menn		5,7

Årsaken til at det for noen enheter ikke er oppgitt tall, er at vi bruker KS sin statistikkpakke, og de gir normalt ikke ut statistikk basert på færre enn 10 årsverk, for å ivareta personvern hensyn.

Tabell 13: Utvikling i legemeldt sykefravær. Kvartalsvise tall. Prosent. Hægebostad kommune.

Kilde: SSB

Næring	2018				2019				2020				2021			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Alle næringer	7,0	4,7	2,4	4,2	5,6	5,9	4,4	6,2	9,6	8,6	4,4	7,2	8,7	7,7	7,3	10,4
Offentlig administrasjon mv.	3,5	1,1	0,3	3,9	2,4	2,0	2,6	10,5	12,1	7,3	4,1	5,1	4,7	9,4	8,4	1,0
Off. adm., undervisning, helsetj. samt pleie og omsorg	7,3	5,2	2,7	4,0	4,9	5,8	4,6	5,9	9,4	7,6	4,4	8,0	8,9	8,5	7,8	11,2
Undervisning	5,0	2,8	1,0	2,5	1,6	3,8	1,7	3,1	8,5	7,6	2,0	6,9	12,0	8,8	7,5	10,2
Grunnskoleundervisning	4,8	3,2	1,1	2,4	1,8	2,9	1,8	3,2	8,5	7,6	2,0	6,9	12,0	8,8	7,5	10,2
Helsetjenester	24,6	16,9	10,3	4,1	7,8	15,6	5,7	0,6	4,0	0,3	1,1	10,7	1,7	4,3	13,6	30,1
Pleie og omsorgstjenester i institusjon	5,0	2,7	2,7	6,3	9,3	10,0	3,3	6,7	11,8	10,3	6,4	8,2	10,4	11,2	6,2	12,6
Andre omsorgsinstitusjoner samt bofellesskap	0,6	0,4	0,8	3,1	4,3	2,6	3,5	5,0	4,7	3,8	1,5	1,4	3,3	6,7	8,3	8,2
Sosiale omsorgstj. uten botilbud, ekskl. barnehager	10,0	4,6	0,8	2,6	7,0	7,7	11,1	11,4	13,0	8,9	5,0	13,5	13,7	9,1	8,0	10,1
Barnehager	10,0	11,4	6,3	5,0	4,5	4,4	4,9	2,4	5,5	6,6	5,9	5,9	5,2	5,9	7,7	13,0
Barnevernstjenester																
Kommunale sosialkontortjenester																

5. Etikk og egenkontroll

Kommunen bedriver en utstrakt egen kontroll av inn- og utbetalinger. Kommunen har utarbeidet eget økonomireglement som en del av kommunens internkontroll. Økonomireglement er blitt omarbeidet i forhold til ny kommunelov, og sist revisjon ble vedtatt av kommunestyret 23.09.21. Økonomireglementet inneholder bla. nødvendig regelverk og rutiner, samt det er utarbeidet interne rutiner knyttet til dette reglementet som finnes i Compilo.

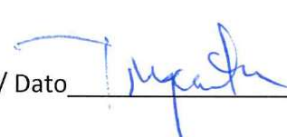
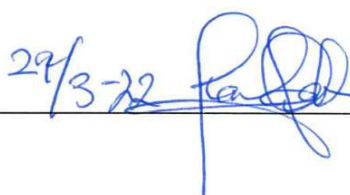
Kommunestyret vedtok revidert etikk reglementet 15.4.21, og kommunen har egen rutine for varsling som er en del av HMS arbeidet.

Det ble i 2021 utarbeidet rådmannens internkontroll i tråd med kommunelovens § 25 som bidrar til å sikre at lover og regler følges innenfor de ulike enhetene i kommunen. Interkontrollen ble presentert for kontrollutvalget, og vil bli tatt med jevne mellomrom i ledermøtene i tråd med årshjulet til ledermøtene. Rådmannens internkontroll er ment å være systematisk og tilpasset kommunens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

I løpet av 2021 var det fokus på internkontroll i ledergruppen bl.a. med månedlig gjennomgang av økonomi og HMS. Det er arbeidet videre med å etablere system (Compilo) for å håndtere kommunens dokumentasjon i alle enhetene, og arbeidet vil fortsette i 2022. Avvik meldes fortløpende i kommunens avviksystem som er en integrert del av Compilo, og som brukes til forbedring av rutiner, internkontrollen m.v.

Revisjonen utfører egen forvaltningsrevisjoner på utvalgte området på oppdrag fra kommunestyret, og Statsforvalter har jevnlig tilsyn med kommunen på utvalgte områder. Dette bidrar til å forbedre kommunens rutiner og kommunens fokus på utvalgte områder. I 2022 har Statforvalter varslet tilsyn innenfor bl.a. barnehagesektoren, arkiv, tilskuddsforvaltning på Landbrukssiden, samt innenfor rehabilitering. Rapporter fra tilsyn presenteres fortløpende til kommunestyret når de er endelige fra Statsforvalterens side.

Sted / Dato

 29/3-22

Ivan Sagebakken

Rådmann